

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของ
กองบัญชาการกองทัพไทย

โดย

พลตรี ชัชวาลย์ พยุงวงศ์
รองปลัดบัญชาทหาร
สำนักงานปลัดบัญชาทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 65
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2565 - 2566

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย” ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ ของ พลตรี ชัชวาลย์ พยุวงศ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 65 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2565 – 2566

พลโท

(ชาติชาย ชัยเกษม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการ
กองทัพไทย

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

ผู้วิจัย พลตรี ชัชวาลย์ พยุวงค์ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** 65

งบประมาณคือเครื่องมือสำคัญของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน หน่วยงานของรัฐจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำไปใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี การบริหารงบประมาณของหน่วยงานของรัฐจะเป็นการเติมเม็ดเงิน เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศทำให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัว รัฐบาลจึงกระตุ้นให้หน่วยงาน ของรัฐใช้จ่ายงบประมาณโดยใช้มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐเป็น เครื่องมือ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อที่จะศึกษาแนวทางในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการ กองทัพไทย วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงบประมาณ และนำเสนอ แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ โดยการศึกษาข้อมูลผลการเบิกจ่ายและ การใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - 2565 และสัมภาษณ์ ผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า วงเงินที่กองบัญชาการกองทัพไทยไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายใน ปีงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในลักษณะโครงการ ใช้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ นาน สรุปปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายงบประมาณ ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ การบริหารโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณ และการติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารงบประมาณ เริ่มจากส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยต้องเตรียมความพร้อม ในการดำเนินกรมวิธีจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ทราบว่า งาน/โครงการ บรรจุอยู่ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เร่งรัดก่อนนี้ผูกพันในสัญญา บริหารโครงการตามแผนการดำเนินการตามหัวระยะเวลา (Timeline) และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นโดยเร็ว ทั้งนี้ควรจัดการอบรมชี้แจงผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่าย งบประมาณ สร้างเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานทดแทนกันได้ นอกจากนี้ควรเพิ่มอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัดฯ ให้ครอบคลุมการดำเนินงาน/โครงการ ในปีงบประมาณหน้าด้วย รวมทั้ง นำเสนอสำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรให้หน่วยงานของรัฐงวดเดียวหรือตามความจำเป็นโดยไม่ต้อง กำหนดสัดส่วนของเงินจัดสรร

Abstract

Title Guidelines for enhancing efficiency in budget execution for Royal Thai Armed Forces Headquarters

Field Economics

Name Maj. Gen. Chatchawahn Payoongwong **Course** NDC **Class** 65

The budget is a key mechanism for government agencies to implement operations. Government agencies are allocated respective budget enabling them to perform official duties in accordance with the Annual Budget Expenditure Act. Budget execution of government agencies will provide financial capital to the national economic system, allowing the country's economic sectors to expand. As a result, the government encourages its agencies to spend expenditure utilizing budget disbursement acceleration as an instrument. The objectives of the research are to study budget execution guidelines of the Royal Thai Armed Forces Headquarters, analyze problems obstacles and affective factors, and propose guidelines for enhancing the efficiency of budget execution by using the budget disbursement and spending expenditures of RTARF HQ for fiscal years 2018-2022 and related officers interview.

The results suggested that most budgets which the RTARF HQ was unable to be disbursed within each fiscal year were projects required considerable amount of time to be completed. Key factors affecting budget disbursement were, respectively, preparation, approval of budget allocations by the Budget Bureau, project management, budget disbursement process, and budget disbursement monitoring. In this regard, the researcher has proposed guidelines for enhancing the efficiency of budget execution. Firstly, the organic units of the RTARF HQ should anticipate the project readiness for the procurement as it is realized which projects are included in the Draft of the Annual Budget Expenditure Act. Consequently, the units should expedite the contractual obligation process, implement project management as the timeline set and promptly address any potential issues. Staff responsible for budget disbursement should continuously be trained and sustained, allowing an individual to fill in for one another if necessary. In addition, the Budget Disbursement Monitoring Committee of

the RTARF HQ should possess the authority to oversee project preparation for the next fiscal year too. Finally, submission to the Budget Bureau should be conducted for

a single approval of budget allocations or as required by the respective agency without limiting the budget allocation proportion.

คำนำ

หน่วยงานของรัฐบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวงเงิน แผนงาน ผลผลิต/โครงการ ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายใต้กฎระเบียบหลักเกณฑ์ของทางราชการ ในแต่ละปีงบประมาณรัฐบาลกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อเป็นการเติมเม็ดเงินเข้าสู่ระบบ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัว โดยใช้มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐเป็นเครื่องมือ จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - 2565 กองบัญชาการกองทัพไทยยังไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณ และ/หรือ ใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดได้ทั้งหมด

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงบประมาณ และนำเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ โดยการศึกษาข้อมูลผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - 2565 และสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวงเงินที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ เป็นการดำเนินการในลักษณะโครงการ ซึ่งเป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูง ใช้ระยะเวลาในการดำเนินโครงการนาน ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณ ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ การบริหารโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณ และการติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ จากนั้นได้นำเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

ท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดบัญชาทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย และหน่วยที่เกี่ยวข้อง และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

พลตรี

(ชัชวาลย์ พยุ่วงศ์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 65

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์และท่านอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศทุกท่าน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิในการแถลงเอกสารวิจัย
ที่กรุณาให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้วิจัย ตรวจสอบและแก้ไขข้อมูล ติดตามความก้าวหน้าของ
การศึกษารววิจัย จนทำให้เอกสารวิจัยครบถ้วน สมบูรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณา
ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา และให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ทำให้เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

พลตรี

(ชัชวาลย์ พยุงวงศ์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 65

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
โครงสร้างกองบัญชาการกองทัพไทย	6
การจำแนกงบประมาณตามลักษณะเศรษฐกิจ	8
แนวทางการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย	24
นโยบายด้านส่งกำลังบำรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง	26
แนวทางการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกองบัญชาการกองทัพไทย	29
การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร หรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร	34
การเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ	35
กรอบแนวคิดของการวิจัย	49
สรุป	49
บทที่ 3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของ กองบัญชาการกองทัพไทย	51
การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการอนุมัติเงินจัดสรร ของสำนักงบประมาณ	52

สารบัญ (ต่อ)

การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการ กองทัพไทย	54
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการ กองทัพไทย	56
สรุป	58
บทที่ 4 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ ของกองบัญชาการกองทัพไทย	59
การเตรียมความพร้อม	59
การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงานงบประมาณ	61
การบริหารโครงการ	62
การเบิกจ่ายงบประมาณ	63
การติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ	63
สรุป	64
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	65
สรุป	65
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	68
ประวัติย่อผู้วิจัย	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2 - 1	11
สรุปลงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน	
2 - 2	12
รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	
2 - 3	14
รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	
2 - 4	16
รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	
2 - 5	18
รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	
2 - 6	20
รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	
2 - 7	34
อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างครั้งหนึ่งสำหรับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย	
2 - 8	35
วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย หลังการโอน/เปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร	
2 - 9	36
เป้าหมายการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566	
2 - 10	36
เป้าหมายการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565	
2 - 11	38
ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

2 - 12	ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	40
2 - 13	ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	42
2 - 14	ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	44
2 - 15	ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ถึงระดับกิจกรรม	46
2 - 16	สรุปผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน	48
3 - 1	สรุปการอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณให้กับกองบัญชาการกองทัพไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2566	54

ญ

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

2 - 1 โครงสร้างกองบัญชาการกองทัพไทย

หน้า

7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งบประมาณคือเครื่องมือสำคัญของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน (หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการ (กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน) รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ องค์กรมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด) หน่วยงานของรัฐจะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลผ่านกระบวนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แล้วนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อประกาศเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้หน่วยงานนำไปใช้จ่าย

กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ควบคุม อำนวยการ สั่งการ และกำกับดูแลการดำเนินงานของส่วนราชการในกองทัพไทย ในการเตรียมกำลัง การป้องกันราชอาณาจักร และการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ กองบัญชาการกองทัพไทย บริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายใต้ระเบียบหลักเกณฑ์ของทางราชการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการปฏิบัติราชการของกองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงินงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

ในแต่ละปีงบประมาณ คณะรัฐมนตรี จะมีมติเห็นชอบมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่าย งบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐเบิกจ่ายเงิน งบประมาณเข้าสู่ระบบ ส่งเสริมการจ้างงาน สนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศ ในภาพรวม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ 27 กันยายน 2565 รับทราบ ตามที่คณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐเสนอ ดังนี้

1. เงินกันไว้เบิกเหลือปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ให้เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิก เหลือปีของปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ให้สามารถเบิกจ่ายอย่างมีนัยสำคัญได้ภายในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณ พ.ศ.2566 โดยเฉพาะในส่วนของการจ่ายที่ก่องนี้ผูกพันแล้ว สำหรับเงินกันไว้เบิก เหลือปีที่อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ให้เร่งรัดการก่องนี้และเบิกจ่ายโดยเร็ว

2. เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

- 2.1 กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐปีงบประมาณ พ.ศ.2566 เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวม

ประเทศ โดยเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 93.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำไม่น้อยกว่า ร้อยละ 98.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75.00 และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ร้อยละ 100.00 โดยจำแนกเป้าหมายเป็นรายไตรมาส ดังนี้

2.1.1 ไตรมาสที่ 1 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 32.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำไม่น้อยกว่า ร้อยละ 35.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 19.00 และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ร้อยละ 34.08 35.33 และ 28.96 ตามลำดับ

2.1.2 ไตรมาสที่ 2 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20.00 และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ร้อยละ 22.16 20.45 และ 29.19 ตามลำดับ

2.1.3 ไตรมาสที่ 3 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 23.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำไม่น้อยกว่า ร้อยละ 25.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 18.00 และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ร้อยละ 25.50 25.98 และ 23.50 ตามลำดับ

2.1.4 ไตรมาสที่ 4 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 18.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำไม่น้อยกว่า ร้อยละ 18.00 การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 18.00 และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม รายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุน ร้อยละ 18.26 18.24 และ 18.35 ตามลำดับ

2.2 เพื่อเป็นการเร่งรัดให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการโดยเร็ว เห็นสมควรให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 โดยบันทึกในระบบฐานข้อมูล รวมทั้งจัดส่งเอกสารให้สำนักงบประมาณภายในวันที่ 15 กันยายน 2565 และเมื่อสำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบหรือรับทราบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณแล้ว จะอนุมัติเงินจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณ โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ

จากการดำเนินการ 5 ปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) กองบัญชาการกองทัพไทยยังไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณและ/หรือใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่ทางรัฐบาลกำหนดได้ทั้งหมด สรุปดังนี้

1. ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 รัฐบาลกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 96.00 แต่ไม่ได้กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทย เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมได้ ร้อยละ 89.04

2. ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 รัฐบาลไม่ได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม แต่กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ร้อยละ 100.00 ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทยใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมได้ ร้อยละ 99.75

3. ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 รัฐบาลไม่ได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม แต่กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ร้อยละ 100.00 ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทยใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมได้ ร้อยละ 99.14

4. ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 รัฐบาลไม่ได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม แต่กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ร้อยละ 100.00 ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทยใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมได้ ร้อยละ 99.54

5. ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 รัฐบาลกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 93.00 และกำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ร้อยละ 100.00 ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทยเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมได้ร้อยละ 93.79 และใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายภาพรวมได้ ร้อยละ 99.97

ดังนั้นงานวิจัยฉบับนี้จะมุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจนถึงขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อที่จะเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
2. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ไม่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการสังกัดกระทรวงกลาโหมอื่น ๆ

2. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาภาพรวมของการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณ และการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 5 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

เริ่มการศึกษาวิจัยตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน 2565 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีในการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษาวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 เป็นการศึกษาเอกสาร (Document Study) ของการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณ

1.2 การศึกษาภาคสนาม (Field Study) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) จากผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของกรมส่งกำลังบำรุงทหาร ซึ่งรับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวม กรมการเงินทหาร ซึ่งรับผิดชอบด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและสำนักงานปลัดบัญชาทหาร ซึ่งรับผิดชอบด้านงบประมาณและการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ซึ่งมีประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า ใช้รูปแบบการสัมภาษณ์ที่ไม่เป็นทางการ (Informal Interview) การพูดคุย การสนทนา ชักถามความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลกระทบจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้ว จะได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

3. การนำเสนอข้อมูล

สรุปผลการศึกษา โดยใช้รูปแบบการพรรณานำมาอธิบายเชื่อมโยงกับแนวคิดต่าง ๆ และนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ ของกองบัญชาการกองทัพไทย ที่ได้จากการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบแนวทางในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
2. ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
3. ได้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

บทที่ 2

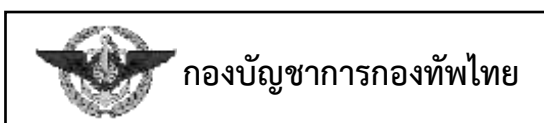
การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

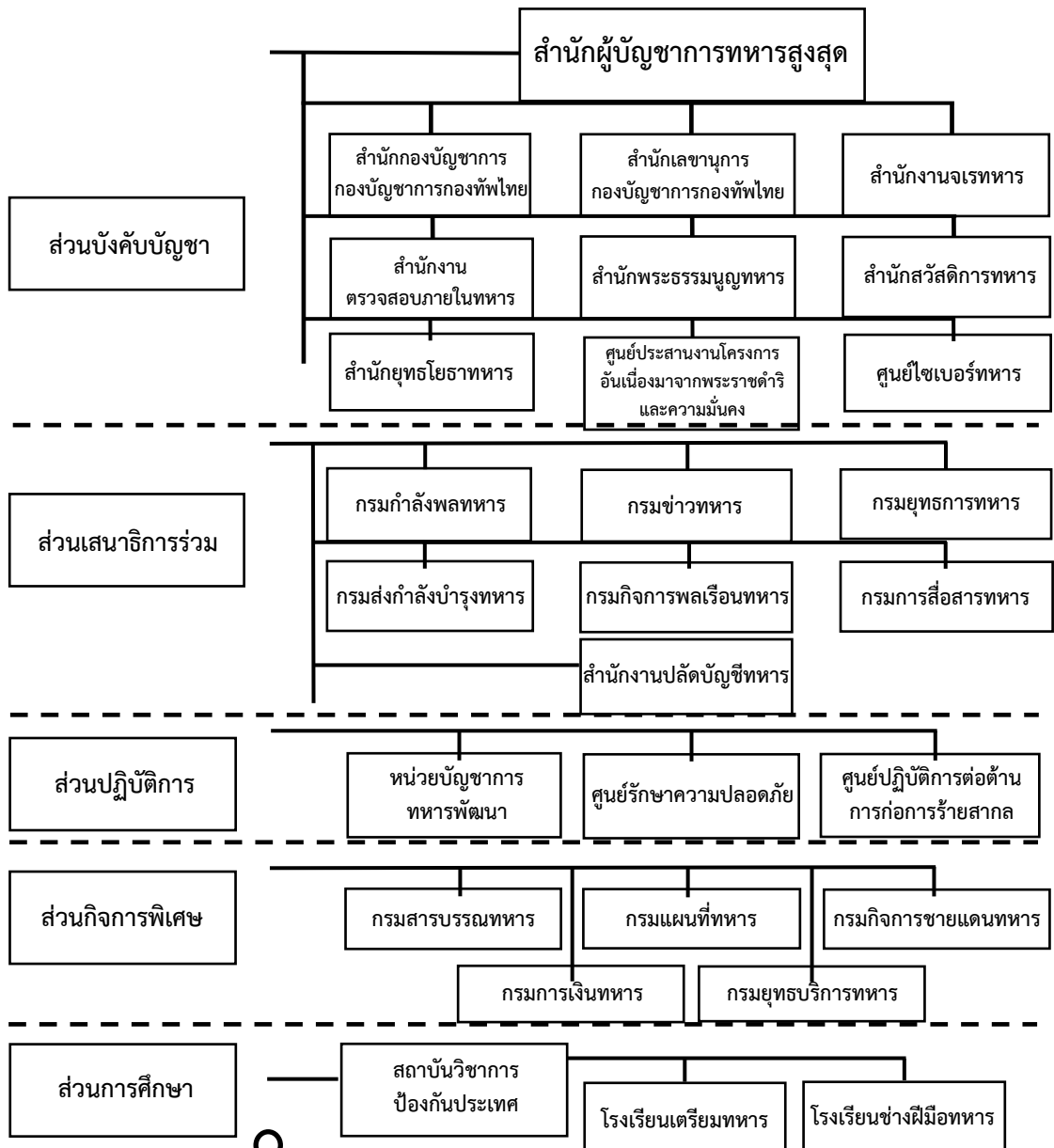
โครงสร้างกองบัญชาการกองทัพไทย

กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นส่วนราชการสังกัดกองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ซึ่งได้แปรสภาพมาจากกองบัญชาการทหารสูงสุด เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2551 ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกลาโหม พ.ศ.2551 เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ประกอบกับสถานการณ์และระบบการบริหารราชการของประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป จึงได้ปรับปรุงการจัดองค์กรและการบริหารราชการของกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น และต่อมาได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2552 โดยในมาตรา 3 ได้กำหนดให้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 17 ส่วนราชการ ดังนี้

1. สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด
2. กรมกำลังพลทหาร
3. กรมข่าวทหาร
4. กรมยุทธการทหาร
5. กรมส่งกำลังบำรุงทหาร
6. กรมกิจการพลเรือนทหาร
7. กรมการสื่อสารทหาร
8. สำนักงานปลัดบัญชาทหาร
9. หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา
10. ศูนย์รักษาความปลอดภัย
11. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล
12. กรมสารบรรณทหาร
13. กรมการเงินทหาร
14. กรมแผนที่ทหาร
15. กรมยุทธบริการทหาร
16. กรมกิจการชายแดนทหาร
17. สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

แผนภาพที่ 2-1 โครงสร้างกองบัญชาการกองทัพไทย

ที่มา : พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ส่วนราชการกองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2552

ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561 มาตรา 4 ได้กำหนดคำนิยามของหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ส่วนราชการ ฯลฯ ซึ่ง ส่วนราชการ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ดังนั้น กองบัญชาการกองทัพไทยจึงเป็นส่วนราชการระดับกรม มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะต้องจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดทำคำของบประมาณของกระทรวงกลาโหม โดยกำหนดแผนงาน ผลผลิต/โครงการ ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

นโยบายสำคัญของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

สำนักงานประมาณจะรวบรวมค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีจากทุกหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดแล้ว พิจารณาและจัดทำรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปี นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบรวมทั้งมอบให้สำนักงานประมาณไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 77 วรรคสอง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นฯ จากนั้นสำนักงานประมาณจะจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ และนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณา แล้วนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อประกาศเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายต่อไป

การจำแนกงบประมาณตามลักษณะเศรษฐกิจ

สำนักงานประมาณได้จำแนกงบประมาณตามลักษณะเศรษฐกิจเพื่อแสดงให้เห็นผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายของรัฐบาล โดยจำแนกเป็นรายจ่ายลงทุนและรายจ่ายประจำดังนี้

รายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) หมายถึง รายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินประเภททุน ทั้งที่มีตัวตน เช่น ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เป็นต้น และทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน เช่น สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และสัมปทานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับที่ดิน เป็นต้น ตลอดจนรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนหรือโอนให้แก่บุคคล องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจ โดยผู้รับไม่ต้องจ่ายคืนให้รัฐบาลและผู้รับนำไปใช้จัดหาทรัพย์สินประเภททุน นอกจากนี้ รายจ่ายลงทุนยังรวมถึงรายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายอุดหนุนเพื่อชดเชยค่าเสียหายหรือถูกทำลายของทรัพย์สินประเภททุน และรายจ่ายเพื่อการเพิ่มทุนทรัพย์สินทางการเงิน โดยผู้รับตั้งใจนำไปลงทุน เป็นต้น

จากความหมายของรายจ่ายลงทุนดังกล่าวสามารถจำแนกรายจ่ายลงทุนเป็นรายจ่ายหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

1. รายจ่ายเพื่อจัดหาทรัพย์สินถาวร หมายถึง สิ่งของหรือสินค้าซึ่งมีอายุการใช้งานนานกว่า 1 ปี และมีมูลค่าพอสมควร เช่น ครุภัณฑ์ ที่ดิน อาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ตลอดจนรายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินถาวรดังกล่าว เช่น ภาษีครุภัณฑ์ ค่าธรรมเนียมศุลกากร ค่าสำรวจออกแบบ และค่าสำรวจพื้นที่ เป็นต้น

2. รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ซึ่งพิจารณาได้ว่าจ่ายไปเพื่อการก่อสร้างหรือซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น ส่วนราชการที่ดำเนินการก่อสร้างเรือนหรือก่อสร้างทางเอง จะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าใช้สอยและวัสดุ ฯลฯ เกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจัดเป็นรายจ่ายลงทุน หรือในกรณีจ้างเหมาให้บริษัทเอกชนดำเนินงานโดยส่วนราชการทำหน้าที่ควบคุมค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานที่เกิดขึ้นจัดเป็นรายจ่ายลงทุนเช่นกัน

3. รายจ่ายเพื่อปรับปรุงหรือซ่อมแซมทรัพย์สินถาวรที่มีอยู่เดิมให้สามารถยืดอายุการใช้งาน หรือเพิ่มศักยภาพในการผลิตที่มีใช้เป็นการซ่อมแซมปกติทั่ว ๆ ไป

4. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่รัฐวิสาหกิจเพื่อนำไปใช้จัดหาทรัพย์สินถาวร ตลอดจน รายจ่ายของรัฐบาลที่อุดหนุนให้แก่รัฐวิสาหกิจ กรณีดำเนินการขาดทุนสะสมเป็นเวลานานหรือขาดทุน ด้วยเหตุสุดวิสัย หรือรายจ่ายโอนให้รัฐวิสาหกิจไปชำระต้นเงินกู้ที่ได้กู้ไปใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

5. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคเอกชนภายในประเทศ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน ฯลฯ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการก่อสร้าง หรือจัดซื้อทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน หรือการบูรณะศาสนสถาน เป็นต้น

6. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการก่อสร้างหรือจัดซื้อ ทรัพย์สินถาวร ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนโครงการพัฒนาท่าอากาศยานหลวงพระบาง และค่าใช้จ่าย ในการควบคุมงานและตรวจการจ้างโครงการดังกล่าว เป็นต้น

7. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้นนำไปใช้จ่ายเพื่อลงทุนในการก่อสร้าง หรือจัดหาทรัพย์สิน ถาวรต่าง ๆ

8. รายจ่ายค่ามูลภัณฑ์ (Stock) ซึ่งเป็นรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าในกรณีฉุกเฉินหรือเป็นการ ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล

9. รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินทางการเงิน เช่น การซื้อหุ้น ซึ่งตามระบบ GFS (Government Finance Statistics) ได้จำแนกไว้ในหัวข้อ “การให้กู้ยืมหักด้วยการชำระคืน” (Lending minus repayment) ซึ่งไม่ถือเป็นรายจ่าย แต่เพื่อให้ครอบคลุมงบประมาณรายจ่าย ทั้งหมด จึงได้กำหนดรายจ่ายนี้ไว้ภายใต้รายจ่ายลงทุน

รายจ่ายประจำ (Current Expenditure) หมายถึง รายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเพื่อให้ได้รับ สิ่งตอบแทนเป็นบริการหรือสิ่งของที่มีใช้ทรัพย์สินประเภททุน หรือมีใช้สินค้าและบริการที่จะนำมาใช้ ผลิตสินค้าทุน นอกจากนี้ รายจ่ายประจำยังรวมถึงรายจ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนหรือโอนให้แก่บุคคล องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจ โดยผู้รับไม่ต้องจ่ายคืนให้รัฐบาล และผู้รับมิได้นำเงินอุดหนุนหรือเงินโอน ดังกล่าวไปใช้ในการจัดหาทรัพย์สินประเภททุน หรือชดเชยความเสียหายของทรัพย์สินประเภททุน หรือเป็นการเพิ่มมูลค่าทุนทรัพย์สินทางการเงิน จากความหมายของรายจ่ายประจำดังกล่าวสามารถ จำแนกรายจ่ายประจำเป็นรายจ่ายหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

1. รายจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ที่ให้แก่ข้าราชการทุกประเภท (พลเรือน ทหาร ตำรวจ และตุลาการ) รวมทั้งลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงาน ให้ราชการ พร้อมทั้งส่วนควบของเงินเดือน เช่น ค่าล่วงเวลา เงินประจำตำแหน่ง ค่าเช่าบ้าน เป็นต้น

2. รายจ่ายซึ่งเป็นเงินสมทบ ที่รัฐบาลจ่ายเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการ หรือพนักงาน รัฐวิสาหกิจ (เฉพาะรัฐวิสาหกิจที่ถือเป็นหน่วยงานรัฐบาล เช่น การกีฬาแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ฯลฯ) ซึ่งได้แก่ เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ

(กบข.) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ถูกจำแนกเป็นหน่วยงานรัฐบาลดังกล่าว

3. รายจ่ายเพื่อจัดซื้อบริการหรือสิ่งของซึ่งเป็นสินค้าสิ้นเปลือง เช่น ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้สอยและวัสดุ หรือครุภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำหรือมีอายุการใช้งานไม่เกิน 1 ปี

4. รายจ่ายเพื่อจัดซื้อบริการหรือสิ่งของอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นรายจ่ายประจำ เช่น ค่าเช่าทรัพย์สิน (ค่าเช่าอาคารสำนักงาน เป็นต้น) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ค่าธรรมเนียมการกู้เงิน เงินราชการลับ ค่าใช้จ่ายในการเจรจาธุรกิจและประชุมนานาชาติ ค่าชดเชยภาษีอากรให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรต่าง ๆ เป็นต้น

อนึ่ง สำหรับค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรที่ถือเป็นรายจ่ายประจำนั้น หมายถึง การซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรโดยทั่วไป เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ โดยมิได้เป็นการยืดอายุการใช้งาน หรือเพิ่มศักยภาพในการผลิตแต่อย่างใด

5. รายจ่ายค่าดอกเบี้ยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

6. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่รัฐวิสาหกิจ เพื่อให้สามารถขายสินค้าหรือบริการที่ตนผลิตได้ในราคาที่รัฐบาลกำหนด ซึ่งอาจต่ำกว่าทุน เช่น เงินชดเชยค่ากระแสไฟฟ้า เงินชดเชยส่วนลดค่าน้ำประปาให้บุคคลบางประเภท เงินชดเชยค่าโดยสารลดราคาให้แก่บุคคลบางประเภท เงินค่าดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังรวมถึงรายจ่ายที่โอนให้รัฐวิสาหกิจไปชำระต้นเงินกู้ที่ได้กู้ไปใช้เป็นรายจ่ายประจำด้วย

7. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคเอกชนภายในประเทศ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้รับโดยที่รัฐบาลเองไม่ได้รับสิ่งของหรือบริการตอบแทนแต่อย่างใด ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนที่ให้แก่ผู้สูงอายุและคนพิการ เงินอุดหนุนที่จ่ายให้แก่องค์กร สมาคมหรือมูลนิธิเอกชนซึ่งดำเนินงานเพื่อประโยชน์ของสังคม เงินอุดหนุนที่จ่ายให้แก่โรงเรียนราษฎร์ โรงพยาบาล สโมสร หรือสมาคมต่าง ๆ เงินอุดหนุนที่ให้เป็นการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนโดยทั่วไป และเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

8. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่ภาคต่างประเทศ ที่เป็นรายจ่ายประจำ ได้แก่ เงินค่าสมาชิกและค่าบำรุงต่าง ๆ ที่จ่ายให้แก่องค์กรและสมาคมในต่างประเทศ เงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำขององค์กรระหว่างประเทศ เงินช่วยเหลือหรือเงินสมทบที่ให้แก่องค์กรระหว่างประเทศ เป็นต้น

9. รายจ่ายที่รัฐบาลโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามปกติ หรือเป็นค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทั่วไปโดยปกติ ตัวอย่างเช่น เงินอุดหนุนทั่วไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปจ่ายเป็นเงินเดือน หรือค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติงานตามปกติ เป็นต้น

ปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 กองบัญชาการกองทัพไทย ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน สรุปลงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ตามตาราง

ที่ 2-1 และรายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 จำแนกถึงระดับกิจกรรมตามตารางที่ 2-2 ถึง 2-6

ตารางที่ 2-1 สรุปวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

ปีงบประมาณ	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รวมทั้งสิ้น
			หน่วย : ล้านบาท
พ.ศ.2561	12,167.6278	4,634.6708	16,802.2986
พ.ศ.2562	12,743.5498	4,609.8360	17,353.3858
พ.ศ.2563	12,315.7739	5,507.0405	17,822.8144
พ.ศ.2564	12,222.2653	4,306.5242	16,528.7895
พ.ศ.2565	11,133.6786	3,350.1174	14,483.7960

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-2 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	12,167.6278	4,634.6708	16,802.2986
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	7,123.7014	-	7,123.7014
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	7,123.7014	-	7,123.7014
รายการบุคลากรภาครัฐ	7,123.7014	-	7,123.7014
ข. แผนงานพื้นฐาน	2,782.0906	677.7197	3,459.8103
1. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	2,782.0906	677.7197	3,459.8103
ผลผลิต 1 : การถวายความปลอดภัย การถวายพระเกียรติและปฏิบัติตามพระราชประสงค์	30.0000	-	30.0000
ผลผลิต 2 : การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ	206.0583	-	206.0583
ผลผลิต 3 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	2,546.0323	677.7197	3,223.7520
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	302.2850	-	302.2850
กิจกรรม : การศึกษา	257.3147	-	257.3147
กิจกรรม : การข่าว	138.8999	-	138.8999
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	134.5605	-	134.5605
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	301.1403	63.7401	364.8804
กิจกรรม : กิจการพลเรือน	9.1000	-	9.1000
กิจกรรม : การสื่อสาร	40.0000	-	40.0000
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	190.0000	-	190.0000
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	497.7766	613.9796	1,111.7562
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	628.9553	-	628.9553
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	2,142.4659	3,956.9511	6,099.4170
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	26.7800	-	26.7800
โครงการ : การเทิดทูน ป้องกัน รวมทั้งตอบโต้และทำความเข้าใจให้มีการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์	26.7800	-	26.7800
2. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้านความมั่นคง	15.0000	-	15.0000
โครงการ : โครงการความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน	15.0000	-	15.0000
3. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ	2,100.6859	3,956.9511	6,057.6370
โครงการ 1 : โครงการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน	963.5230	2,020.4912	2,984.0142

ตารางที่ 2-2 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	420.0000	700.1399	1,120.1399
กิจกรรม : การจัดหาใช้น้ำใช้ในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,320.3513	1,320.3513
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	464.6000	-	464.6000
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	69.4230	-	69.4230
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือ ป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	9.5000	-	9.5000
โครงการ 2 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	1,137.1629	1,556.9589	2,694.1218
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	1,137.1629	1,556.9589	2,694.1218
โครงการ 3 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	-	216.6860	216.6860
กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	-	216.6860	216.6860
โครงการ 4 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	60.0000	60.0000
กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	60.0000	60.0000
โครงการ 5 : โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	-	102.8150	102.8150
กิจกรรม : การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	-	102.8150	102.8150
จ. แผนงานบูรณาการ	119.3699	-	119.3699
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	70.3152	-	70.3152
โครงการ1 : โครงการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	47.5057		47.5057
โครงการ2 : โครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตจังหวัดชายแดนใต้	22.8095		22.8095
2. แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	37.5934	-	37.5934
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	10.7929		10.7929
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	26.8005		26.8005
3. แผนงานบูรณาการสร้างความปรองดองและสมานฉันท์	11.4613	-	11.4613
โครงการ : โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์	11.4613		11.4613

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-3 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	12,743.5498	4,609.8360	17,353.3858
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	7,130.0039	-	7,130.0039
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	7,130.0039	-	7,130.0039
รายการบุคลากรภาครัฐ	7,130.0039	-	7,130.0039
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,093.6926	338.7624	1,432.4550
แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,093.6926	338.7624	1,432.4550
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในประเทศ	52.0798	-	52.0798
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	1,041.6128	338.7624	1,380.3752
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	335.8258	-	335.8258
กิจกรรม : การศึกษา	53.4568	-	53.4568
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	290.2269	82.0442	372.2711
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	189.2330	-	189.2330
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	172.8703	256.7182	429.5885
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	4,415.9447	4,271.0736	8,687.0183
1.แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	79.4580	-	79.4580
โครงการ1 : การจัดหาทุนป้องกันรวมทั้งตอบโต้และทำความเข้าใจไม่ให้มีการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์	49.4580	-	49.4580
โครงการ2 : การถวายความปลอดภัย การถวายพระเกียรติและปฏิบัติตามพระราชประสงค์	30.0000	-	30.0000
2.แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	197.9853	-	197.9853
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหาร	197.9853	-	197.9853
3.แผนงานยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคง	11.4613	-	11.4613
โครงการ : โครงการปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงจากแนวคิดสู่แนวราบ	11.4613	-	11.4613
4.แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ	4,127.0401	4,271.0736	8,398.1137
โครงการ1 : โครงการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	39.4889	-	39.4889
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	1,000.0230	2,061.7257	3,061.7487

ตารางที่ 2-3 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม		จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
		รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
	กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	9.5000	-	9.5000
	กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	420.0000	714.4285	1,134.4285
	กิจกรรม : การจัดหาวัสดุก่อสร้างในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,347.2972	1,347.2972
	กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	492.1000	-	492.1000
	กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	69.4230	-	69.4230
	กิจกรรม : การพัฒนาการท่องเที่ยวเขตทหาร	9.0000	-	9.0000
	โครงการ3 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	2,833.3382	2,149.3479	4,982.6861
	กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000
	กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	206.3399	-	206.3399
	กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	158.0166	-	158.0166
	กิจกรรม : กิจกรรมพลเรือน	13.0000	-	13.0000
	กิจกรรม : การสื่อสาร	89.3762	-	89.3762
	กิจกรรม : การอำนวยความสะดวก	1,368.4739	-	1,368.4739
	กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	952.1316	2,149.3479	3,101.4795
	โครงการ4 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	60.0000	60.0000
	กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	60.0000	60.0000
	โครงการ5 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	254.1900	-	254.1900
จ.แผนงานบูรณาการ		103.9086	-	103.9086
	1.แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	68.3152	-	68.3152
	โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	45.5057	-	45.5057
	โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนในจังหวัดชายแดนภาคใต้	22.8095	-	22.8095
	2.แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	35.5934	-	35.5934
	โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	10.7929	-	10.7929
	โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	24.8005	-	24.8005

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-4 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	12,315.7739	5,507.0405	17,822.8144
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	6,939.9450	-	6,939.9450
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	6,939.9450	-	6,939.9450
รายการบุคลากรภาครัฐ	6,939.9450		6,939.9450
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,168.5074	186.2974	1,354.8048
1. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,168.5074	186.2974	1,354.8048
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	59.9047	-	59.9047
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	1,108.6027	186.2974	1,294.9001
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	362.1715	-	362.1715
กิจกรรม : การศึกษา	53.9260	-	53.9260
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	272.8424	99.9675	372.8099
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	187.2330	-	187.2330
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	232.4298	86.3299	318.7597
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	4,106.4129	5,320.7431	9,427.1560
1.แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	61.8580	-	61.8580
โครงการ : โครงการพิทักษ์รักษาการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามพระราชประสงค์	61.8580	-	61.8580
2.แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	11.4613	-	11.4613
โครงการ : โครงการสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ	11.4613	-	11.4613
3.แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	39.4889	-	39.4889
โครงการ : โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	39.4889	-	39.4889
4.แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	3,829.6194	5,320.7431	9,150.3625
โครงการ1 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	2,708.8198	3,272.0057	5,980.8255
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	256.3399	-	256.3399
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	158.0166	-	158.0166
กิจกรรม : กิจการพลเรือน	12.5000	-	12.5000
กิจกรรม : การสื่อสาร	109.6100	-	109.6100
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	1,437.9898	-	1,437.9898
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	688.3635	3,272.0057	3,960.3692

ตารางที่ 2-4 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	948.1000	1,998.7374	2,946.8374
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	9.0000	-	9.0000
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	410.0000	714.0773	1,124.0773
กิจกรรม : การจัดหาวัสดุก่อสร้างในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,284.6601	1,284.6601
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	460.0000	-	460.0000
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	69.1000	-	69.1000
โครงการ3 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	168.1900	-	168.1900
โครงการ4 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	4.5096	50.0000	54.5096
กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	4.5096	50.0000	54.5096
5.แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	163.9853	-	163.9853
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหาร	163.9853	-	163.9853
จ. แผนงานบูรณาการ	100.9086	-	100.9086
1.แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	65.3152	-	65.3152
โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	44.5057	-	44.5057
โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้	20.8095	-	20.8095
2.แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	35.5934	-	35.5934
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	10.7929	-	10.7929
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	24.8005	-	24.8005

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-5 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	12,222.2653	4,306.5242	16,528.7895
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	6,983.9580	-	6,983.9580
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	6,983.9580	-	6,983.9580
รายการบุคลากรภาครัฐ	6,983.9580	-	6,983.9580
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,164.7862	481.8308	1,646.6170
1. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,164.7862	481.8308	1,646.6170
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	47.4129	-	47.4129
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	1,117.3733	481.8308	1,599.2041
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	376.8234	-	376.8234
กิจกรรม : การศึกษา	56.0280	-	56.0280
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	325.2269	-	325.2269
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	186.4247	-	186.4247
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	172.8703	481.8308	654.7011
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	3,974.7678	3,824.6934	7,809.4612
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	61.8580	-	61.8580
โครงการ : โครงการพิทักษ์รักษาการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามพระราชประสงค์	61.8580	-	61.8580
2. แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	11.4613	-	11.4613
โครงการ : โครงการสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ	11.4613	-	11.4613
3. แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	29.4889	-	39.4889
โครงการ : โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	29.4889	-	39.4889
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	3,740.2468	3,824.6934	7,564.9402
โครงการ1 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	2,805.9372	1,780.9696	4,586.9068
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	251.3399	-	251.3399
กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าวกรองทางทหาร	137.8001	-	137.8001
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	158.0166	-	158.0166
กิจกรรม : กิจการพลเรือน	12.0000	-	12.0000
กิจกรรม : การสื่อสาร	109.6100	-	109.6100
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	1,465.2119	-	1,465.2119
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	625.9587	1,780.9696	2,406.9283

ตารางที่ 2-5 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	929.8000	2,043.7238	2,973.5238
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	9.5000	-	9.5000
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	380.0000	713.4679	1,093.4679
กิจกรรม : การจัดหาน้ำกินน้ำใช้ในพื้นที่เป้าหมาย		1,330.2559	1,330.2559
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	472.1000	-	472.1000
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	68.2000	-	68.2000
โครงการ3 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	4.5096	-	4.5096
5.แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	131.7128	-	131.7128
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ ทงทหาร	131.7128	-	131.7128
จ. แผนงานบูรณาการ	98.7533	-	98.7533
1.แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	64.0089	-	64.0089
โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	44.0089	-	44.0089
โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้	20.0000	-	20.0000
2.แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	34.7444	-	34.7444
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	17.8113	-	17.8113
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	16.9331	-	16.9331

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-6 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	11,133.6786	3,350.1174	14,483.7960
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	7,100.9886	-	7,100.9886
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	7,100.9886	-	7,100.9886
รายการบุคลากรภาครัฐ	7,100.9886	-	7,100.9886
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,017.6230	641.0185	1,658.6415
แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,017.6230	641.0185	1,658.6415
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	34.3900	-	34.3900
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	983.2330	641.0185	1,624.2515
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	303.5397	-	303.5397
กิจกรรม : การศึกษา	52.5420	-	52.5420
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	293.8357	-	293.8357
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	160.4453	-	160.4453
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	172.8703	641.0185	813.8888
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	2,947.8598	2,709.0989	5,656.9587
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	51.8959	-	51.8959
โครงการ : โครงการพิทักษ์รักษาการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามพระราชประสงค์	51.8959	-	51.8959
2. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	2,830.1075	2,709.0989	5,539.2064
โครงการ1 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	2,019.9200	670.3751	2,690.2951
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	32.2000	-	32.2000
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	100.5359	-	100.5359
กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าวกรองทางทหาร	124.0200	-	124.0200
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	108.6546	-	108.6546
กิจกรรม : กิจการพลเรือน	17.1306	-	17.1306
กิจกรรม : การสื่อสาร	76.7270	-	76.7270
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวก	1,152.9883	-	1,152.9883
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	407.6636	670.3751	1,078.0387
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	810.1875	2,038.7238	2,848.9113
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	7.6000	-	7.6000

ตารางที่ 2-6 รายละเอียดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม		จำแนกเป็น		รวมทั้งสิ้น
		รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	หน่วย:ล้านบาท
	กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	356.7075	713.4679	1,070.1754
	กิจกรรม : การจัดหาใช้น้ำกินน้ำใช้ในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,325.2559	1,325.2559
	กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	377.6800	-	377.6800
	กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	68.2000	-	68.2000
3.	แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	65.8564	-	65.8564
	โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ ทางทหาร	65.8564	-	65.8564
จ. แผนงานบูรณาการ		67.2072	-	67.2072
1.	แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	44.2072	-	44.2072
	โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	35.2072	-	35.2072
	โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้	9.0000	-	9.0000
2.	แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	23.0000	-	23.0000
	โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	8.6467	-	8.6467
	โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	14.3533	-	14.3533

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

เมื่อกองบัญชาการกองทัพไทย ได้รับทราบกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว จะแต่งตั้งคณะกรรมการจัดสรรงบประมาณ คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 8 คณะ และคณะทำงานตรวจสอบความต้องการงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยนำไปใช้จ่ายต่อไป ซึ่งตามคำสั่งกองบัญชาการกองทัพไทย (เฉพาะ) ที่ 753/61 ลง 28 พฤศจิกายน 2561 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสรรงบประมาณ คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณ และคณะทำงานตรวจสอบความต้องการงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญและอำนาจหน้าที่ สรุปดังนี้

คณะกรรมการจัดสรรงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นประธาน รองผู้บัญชาการทหารสูงสุดและเสนาธิการทหาร เป็นรองประธาน รองเสนาธิการทหาร และหัวหน้าส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นกรรมการ ปลัดบัญชาทหารเป็นกรรมการ และเลขานุการ มีหน้าที่อนุมัติหรือทบทวน ผลการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมระหว่างปี ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน 8 คณะ มีหน้าที่พิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมระหว่างปี ในกิจกรรมหลักที่รับผิดชอบตามโครงสร้างงบประมาณโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณโครงการของกองบัญชาการกองทัพไทยมีเสนาธิการทหาร เป็นประธานอนุกรรมการ รองเสนาธิการทหาร (สายงานยุทธการและสายงานการส่งกำลังบำรุง)

ระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอคณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณของ กองบัญชาการกองทัพไทย

คณะกรรมการจัดสรรงบประมาณ คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณ และคณะทำงานตรวจสอบความต้องการงบประมาณ จะพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของกองบัญชาการกองทัพไทย ให้กับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย โดยพิจารณาจาก ภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด ตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีของกองบัญชาการกองทัพไทย ภายใต้ความประหยัด คุ่มค่า และประสิทธิผล

ในแต่ละปีงบประมาณ เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ผ่าน พิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้ว สำนักงบประมาณจะได้แจ้งให้หน่วยรับงบประมาณ จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละแผนงานเต็มวงเงินงบประมาณ รายจ่ายที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา โดยบันทึกเป็นรายเดือนและรายไตรมาสในระบบ ฐานข้อมูลแผนและผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ โดยจัดทำตามความจำเป็นที่ต้อง ใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันในแต่ละไตรมาสให้ถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งจัดส่งเอกสารให้สำนักงบประมาณ ภายในวันที่ 15 กันยายน ก่อนเริ่มปีงบประมาณ ซึ่งในส่วนกองบัญชาการกองทัพไทย เมื่อส่วนราชการ ในกองบัญชาการกองทัพไทย ได้รับทราบผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว จะจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งให้สำนักงานปลัดบัญชาการรวบรวมและ จัดทำเป็นแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในภาพรวมของกองบัญชาการกองทัพไทย ส่งให้สำนักงบประมาณ

เมื่อสำนักงบประมาณได้รับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากหน่วยรับ งบประมาณแล้ว จะพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือรับทราบแผนการปฏิบัติงานฯ แล้วจะอนุมัติเงิน จัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณ โดยสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อ สำนักงบประมาณ แต่หน่วยรับงบประมาณจะใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้เมื่อพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลบังคับใช้แล้วเท่านั้น

งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองบัญชาการกองทัพไทย สามารถจำแนกตาม ลักษณะงาน ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ หมายถึง แผนงานที่แสดงรายจ่ายเพื่อการบริหารงาน บุคลากรภาครัฐที่กำหนดไว้ในงบบุคลากรและงบดำเนินงาน ได้แก่ เงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทนพนักงานราชการและเงินประกันสังคม เป็นต้น

2. งานตามภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 งานที่มีรายละเอียดค่าใช้จ่ายหรือวงเงินงบประมาณที่ชัดเจน

2.2 งานที่ต้องดำเนินการตามหน้าที่ความรับผิดชอบ แต่ยังไม่สามารถประมาณการ ค่าใช้จ่ายที่ชัดเจนในห้วงการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย เรียกว่า รายการอนุมัติแผน ได้แก่ การเดินทางไปราชการต่างประเทศ การจัดงานพิธีต่าง ๆ การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือกับต่างประเทศ เป็นต้น

3. โครงการ หมายถึง การดำเนินงานที่มีลักษณะพิเศษต่างจากการดำเนินงานปกติ มีวัตถุประสงค์เฉพาะ มีแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอน มีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน มีวงเงิน ตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป และมีการคาดหมายผลงานที่จะได้รับจากการดำเนินงานนั้น

แนวทางการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้กรุณาอนุมัติแนวทางการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตามหนังสือสำนักงานปลัดบัญชาทหาร ค่วนที่สุด ที่ กท 0308/3025 ลง 5 พฤศจิกายน 2563 เพื่อให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยยึดถือปฏิบัติและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการด้านงบประมาณ โดยในขั้นตอนการส่งจ่ายเงินจัดสรรจะดำเนินการเมื่อกองบัญชาการกองทัพไทยได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณแล้วสำนักงานปลัดบัญชาทหารจะขออนุมัติส่งจ่ายเงินจัดสรรต่อให้กับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ตามผลการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือตามที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงานงบประมาณสรุปดังนี้

1. ส่งจ่ายเงินจัดสรรแผนงานบุคลากรภาครัฐและงานตามภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ที่มีรายละเอียดค่าใช้จ่ายหรือวงเงินงบประมาณที่ชัดเจนตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย

2. ส่งจ่ายเงินจัดสรรของโครงการ ตามรายการและรายละเอียดดังนี้

2.1 โครงการผูกพันข้ามปีงบประมาณ ซึ่งได้ก่อหนี้ผูกพันแล้ว

2.2 โครงการที่มีค่าใช้จ่ายในลักษณะดำเนินงาน และไม่มีรายการจัดหาสิ่งอุปกรณ์หรือครุภัณฑ์

2.3 งานภายใต้โครงการที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดอนุมัติหลักการหรือแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างแล้วซึ่งมีการดำเนินการวิธีจัดหาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง และมีวงเงินในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่งไม่เกิน 500,000.- บาท

2.4 งานภายใต้โครงการที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดอนุมัติหลักการหรือแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม ก่อสร้าง สิ่งก่อสร้างและสาธารณูปโภค กรณีจ้างผู้ประกอบการ วงเงินในการจัดจ้างครั้งหนึ่งไม่เกิน 2,000,000.- บาท และกรณีส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยดำเนินการเองไม่จำกัดวงเงิน

2.5 นอกเหนือจากข้อ 2.1 – 2.4

2.5.1 งานภายใต้โครงการที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดอนุมัติหลักการหรือแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว และวงเงินอยู่ในอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างของผู้บัญชาการทหารสูงสุดหรือปลัดกระทรวงกลาโหม เมื่อส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ดำเนินการวิธีจัดหาในชั้นคณะกรรมการพิจารณาผลการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างและรายงานผลฯ ให้ หัวหน้าหน่วยเจ้าของงบประมาณ เห็นชอบผลการดำเนินการวิธีในชั้นต้น เพื่อรายงานขออนุมัติซื้อหรือจ้างผ่านกรมส่งกำลังบำรุงทหาร พร้อมกับแจ้งวงเงินและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานปลัดบัญชาทหารในคราวเดียวกัน เพื่อให้สำนักงานปลัดบัญชาทหาร เสนอความเห็นด้านงบประมาณให้กรมส่งกำลัง

บำรุงทหาร เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาขออนุมัติซื้อหรือจ้าง ทั้งนี้ เมื่อผู้บัญชาการทหารสูงสุด หรือปลัดกระทรวงกลาโหม อนุมัติซื้อหรือจ้างแล้ว ให้หน่วยดำเนินการวิธี/หน่วยเจ้าของงบประมาณ แจ้งผลการดำเนินการวิธีให้สำนักงานปลัดบัญชาทหารราบ เพื่อดำเนินการด้านงบประมาณต่อไป

2.5.2 งานภายใต้โครงการที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดอนุมัติหลักการหรือ แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว และวงเงินอยู่ในอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างของหัวหน้าส่วนราชการใน กองบัญชาการกองทัพไทย หน่วยต้องดำเนินการวิธีจัดหาตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ และเมื่อดำเนินการวิธีจัดหาจนได้ข้อยุติแต่ยังไม่ผูกพันงบประมาณ แล้ว ให้แจ้งผลการดำเนินการวิธีให้สำนักงานปลัดบัญชาทหารราบ เพื่อดำเนินการด้านงบประมาณต่อไป

3. รายการอนุมัติแผนที่เป็นการเดินทางไปราชการต่างประเทศ ให้ กรมเสนาธิการร่วม กองบัญชาการกองทัพไทย และหน่วยเจ้าของงบประมาณบูรณาการการปฏิบัติ โดยพิจารณาผู้ร่วมคณะ ให้เหมาะสมกับภารกิจ วัตถุประสงค์ในการเดินทาง และมีผู้แทนจากส่วนราชการในกองบัญชาการ กองทัพไทยที่เกี่ยวข้องร่วมคณะด้วย ทั้งนี้ ให้พิจารณาบททวนจำนวนคน จำนวนวัน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางเท่าที่จำเป็นในลักษณะประหยัด คำนวณค่าต่อการใช้งบประมาณ ก่อนที่จะนำเรียนขออนุมัติ หลักการและตัวบุคคล

4. รายการอนุมัติแผนอื่น ๆ ดำเนินการดังนี้

4.1 กรณีส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ใช้จ่ายงบประมาณภายใต้กรอบ วงเงินงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติแผน ให้ถือว่าได้รับการรับรองงบประมาณแล้ว ส่วนราชการใน กองบัญชาการกองทัพไทย สามารถเสนอขออนุมัติหลักการต่อผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผ่านกรมเสนาธิการร่วม กองบัญชาการกองทัพไทย ที่รับผิดชอบตามสายงาน โดยไม่ต้องแจ้งสำนักงานปลัดบัญชาทหารเพื่อ พิจารณาความเห็นด้านงบประมาณ

4.2 กรณีส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ใช้จ่ายงบประมาณเกินกว่ากรอบ วงเงินที่ได้รับการอนุมัติแผน กรมเสนาธิการร่วมกองบัญชาการกองทัพไทย จะต้องเสนอสำนักงาน ปลัดบัญชาทหาร เพื่อพิจารณาความเห็นด้านงบประมาณก่อนขออนุมัติหลักการต่อผู้บัญชาการทหารสูงสุด

4.3 ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ 4.1 และ 4.2 เมื่อ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้กรุณา อนุมัติหลักการเรียบร้อยแล้ว ให้ กรมเสนาธิการร่วมกองบัญชาการกองทัพไทย แจ้ง สำนักงาน ปลัดบัญชาทหาร เพื่อขออนุมัติส่งจ่ายเงินจัดสรรตามขั้นตอนต่อไป

เมื่อส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยได้รับการส่งจ่ายเงินจัดสรรแล้ว จะได้นำเงินจัดสรรดังกล่าวไปใช้จ่ายหรือก่องหนผู้ผูกพัน เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามรายการหรือโครงการที่ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้อนุมัติผลการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละหน่วย ภายใต้กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ของทางราชการ สำหรับการส่งจ่ายเงินจัดสรรของโครงการและรายการอนุมัติแผนจะดำเนินการตามแนวทางการ บริหารงบประมาณที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

นโยบายด้านส่งกำลังบำรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้อนุมัตินโยบายด้านการส่งกำลังบำรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง และแนวทางการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกองบัญชาการกองทัพไทย ตามหนังสือกรมส่งกำลังบำรุงทหาร ด่วนมาก ที่ กท 0305/53 ลง 11 มกราคม 2566 เพื่อให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยยึดถือปฏิบัติ สรุปดังนี้

1. กล่าวทั่วไป

1.1 การจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอนให้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้

1.2 การจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการต่าง ๆ รวมทั้งกรณีการของบประมาณเพิ่มเติมให้พิจารณาเหตุผลความจำเป็น ทั้งนี้ต้องมีความคุ้มค่าสูงสุด

1.3 กรณีที่หน่วยขอความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างในหลายรายการ หากมีรายการใดที่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่มีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันให้หน่วยอาจรวมการจัดทำในครั้งเดียว

1.4 ทุกหน่วยควรพิจารณาจัดให้มีศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (One Stop Service) ขึ้นภายในหน่วย โดยเฉพาะหน่วยที่เป็นหน่วยสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุง ได้แก่ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กรมยุทธบริการทหาร กรมการสื่อสารทหาร กรมแผนที่ทหาร กรมสารบรรณทหาร สำนักยุทธโยธาทหาร สำนักสวัสดิการทหาร และศูนย์ไซเบอร์ทหาร เพื่อสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยในกองบัญชาการกองทัพไทย ในกรณีต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างที่มีความยุ่งยากซับซ้อน การจัดทำคุณลักษณะเฉพาะ การจัดทำแบบรูปรายการ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) เป็นต้น

1.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีข้อสงสัยหรืออาจก่อให้เกิดปัญหาในภายหน้าให้ตรวจสอบและดำเนินการตามแนวทางที่คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง และแนวทางการปฏิบัติตามข้อตรวจพบ/สังเกต ของสำนักงานตรวจสอบภายในทหารและสำนักงานจเรทหาร

2. ขั้นตอนการเสนอความต้องการ

2.1 ให้หน่วยเสนอความต้องการ โดยพิจารณาจากความขาดแคลนตามอัตราสิ่งอุปกรณ์ อัตราการจัดและยุทธโปกรณ์ เป็นอันดับแรก เว้นงานตามโครงการ หรืองานตามนโยบาย ให้เสนอความต้องการแล้วให้หน่วยพิจารณาปรับอัตราสิ่งอุปกรณ์ อัตราการจัดและยุทธโปกรณ์ ภายหลังก็ได้

2.2 การจัดซื้อจัดจ้างตามข้อ 2.1 กรณีมีการจัดซื้อพัสดุให้ผ่านความเห็นชอบของหน่วยสนับสนุนด้านการส่งกำลังบำรุงที่รับผิดชอบต่อสิ่งอุปกรณ์ก่อนดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ

2.3 การจัดทำคุณลักษณะเฉพาะ ให้ยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญโดยไม่ขัดต่อกฎหมายระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

2.4 ให้หน่วยจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในปีงบประมาณนั้น ๆ รวมทั้งรายละเอียดให้พร้อม สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปี ในขั้นการ

พิจารณาและตรวจสอบของเจ้าหน้าที่และพิจารณาคำขอประมาณ เช่น การอนุมัติโครงการ รายละเอียดของงานหรือโครงการและ Timeline เป็นต้น

2.5 การออกแบบงานก่อสร้างให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างฉบับที่เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง การลงนามในสัญญา การบริหารสัญญา และตรวจรับพัสดุ ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 โดยเน้นย้ำแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญ อาทิเช่น กรณีดังต่อไปนี้

3.1 ให้เลือกใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา 56 (1) และมาตรา 56 (2)

3.2 การกำหนดราคากลางในการจัดหาพัสดุทั่วไปให้ปฏิบัติตามลำดับตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด หากเป็นการสืบราคา ให้สืบราคาจากผู้ประกอบการไม่น้อยกว่า 3 ราย เว้นบางกรณีมีเหตุผลตรวจสอบได้ว่ามีผู้ประกอบการ น้อยกว่า 3 ราย ให้สืบเท่าที่มี

3.3 การจ่ายเงินล่วงหน้าแก่ผู้ประกอบการที่เป็นคู่สัญญาจะกระทำมิได้เว้นแต่ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเนื่องจากเห็นว่าจะมีความจำเป็นที่จะต้องจ่ายโดยให้ระบุเงื่อนไขการจ่ายเงินล่วงหน้าไว้ในร่างขอบเขตของงาน (TOR) ก่อนการทำสัญญาหรือข้อตกลง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ข้อ 89 – 91

3.4 กรณีมีการเปลี่ยนแปลงราคากลางกับคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ อันเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จนถึงช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการตามกรรมวิธีซื้อจัดจ้างที่มีระยะเวลาห่างกัน เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงราคากลาง หรือมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ให้หน่วยพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการจัดหาสิ่งอุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับราคากลางที่กำหนด ตามสภาวการณ์ในปัจจุบัน เช่น การจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็ว เมื่อระยะเวลาผ่านไปซึ่งตรวจสอบแล้วราคากลางที่กำหนดสามารถจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิมจึงควรพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความทันสมัยต่อไป ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่ทางราชการกำหนด

3.5 ให้ตรวจสอบหลักประกันต่างๆ กับสถาบันที่ออกหลักประกันนั้นให้ถูกต้อง ครบถ้วนก่อนลงนามในสัญญา

3.6 การจัดซื้อจากต่างประเทศ ให้ตรวจสอบหนังสือรับรอง (Notary Public) ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตรารับรองความถูกต้องของเอกสารให้เรียบร้อยก่อนลงนามในสัญญา

แนวทางการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกองบัญชาการกองทัพไทย

1. ขั้นตอนการเตรียมการ

1.1 ให้หน่วยปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 2) หรือตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ กำหนดขึ้นใหม่

1.2 กำหนดหน่วยให้มีหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้าง

1.2.1 งานจัดซื้อจัดจ้างที่มีใช้ก่อสร้าง ในกรณีหน่วยเจ้าของ งาน/โครงการ ที่มีใช้หน่วยสนับสนุนการส่งกำลังบำรุง และเป็นผู้เสนอของงาน/โครงการ สามารถดำเนินการวิธีซื้อจ้างเองได้ อย่างไรก็ตามกรณีหน่วยเจ้าของโครงการเห็นว่า งาน/โครงการ มีความซับซ้อนเทคโนโลยีสูง หรืองานที่ต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญพิเศษ หากดำเนินการเองแล้วไม่ประสบผลสำเร็จหรือไม่เป็นไปตามความต้องการ สามารถร้องขอให้หน่วยสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงดำเนินการแทนได้ โดยต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากหน่วยสนับสนุนที่รับผิดชอบต่อสิ่งอุปกรณ์นั้น ๆ ก่อน

1.2.2 งานจ้างก่อสร้าง สามารถดำเนินการเองได้ ในวงเงินที่อยู่ในอำนาจหัวหน้าส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย หากเกินอำนาจที่กำหนดไว้ ให้หน่วยสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงดำเนินการ

2. การกำหนดความต้องการและการจัดทำราคากลางเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

2.1 ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย กำหนดความต้องการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านกรมเสนาธิการร่วมที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมก่อน โดยจะต้องเป็นความต้องการที่ผ่านการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องจากหน่วยสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงที่รับผิดชอบต่อสิ่งอุปกรณ์รายการนั้น ๆ

2.2 เมื่อเริ่มต้นปีงบประมาณถัดไป ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ที่เป็นหน่วยเจ้าของ งาน/โครงการ จัดทำแผนงานที่จะต้องดำเนินการในปีงบประมาณถัดไป รวมถึงแผนงานสำรอง เพื่อจัดทำแผนงานดำเนินการตามห้วงระยะเวลา (Timeline)

2.3 กำหนดราคากลางสำหรับ งาน/โครงการ งานผูกพัน งานต่อเนื่อง หรืองานตามวงรอบ เพื่อให้ได้วงเงินสำหรับการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปี หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทุกวงเงินที่จะต้องใช้ในปีงบประมาณถัดไปให้สอดคล้องกับแผนงานตามข้อ 2.2 ให้แล้วเสร็จก่อนการเสนอคำขอ งบประมาณ การกำหนดราคากลางให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 มาตรา 4 การกำหนดราคากลางเพื่อเป็นหลักฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาที่ผู้ยื่นเสนอได้ยื่นเสนอไว้ซึ่งสามารถจัดซื้อจัดจ้างได้จริง

3. การปรับแผนงานการขอความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง

3.1 เมื่อส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย รับทราบผลการจัดสรรงบประมาณจาก สำนักงานปลัดบัญชาทหารแล้ว หากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรน้อยกว่าหรือมากกว่าที่ขอรับการสนับสนุน ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับงบประมาณปรับแผนงานให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ รวมถึงปรับแผนงานดำเนินการตามห้วงระยะเวลา (Timeline)

3.2 การประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างเป็นการล่วงหน้าทั้งปี ภายหลังจากได้รับแจ้งวงเงินงบประมาณจากสำนักงานปลัดบัญชาทหารแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีเร่งรัดเสนอหัวหน้าส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อขอความเห็นชอบ และให้ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชาการกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชาการกลางกำหนดและให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย หากไม่ได้ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีดังกล่าว จะไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการนั้นได้

3.3 กรณี งาน/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณและได้รับการส่งจ่ายงบประมาณจากสำนักงานปลัดบัญชาทหารแล้ว ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยที่รับผิดชอบ งาน/โครงการ ให้ความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และอนุมัติประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างโดยประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชาการกลางและของหน่วยงานของภาครัฐตามวิธีการที่กรมบัญชาการกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย นั้น

3.4 กรณี งาน/โครงการ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ แต่ยังไม่ได้รับการส่งจ่ายงบประมาณในสายงานส่งกำลังบำรุงให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย เสนอขออนุมัติแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง นำเรียน ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผ่าน กรมส่งกำลังบำรุงทหาร สำหรับงบประมาณสายงานอื่นนอกเหนือจากสายงานส่งกำลังบำรุงให้เสนอแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ให้กรมเสนาธิการร่วมที่เกี่ยวข้องพิจารณา และส่งให้ กรมส่งกำลังบำรุงทหาร พิจารณาให้ความเห็นชอบร่วมกันนำเรียนผู้บัญชาการทหารสูงสุด อนุมัติความต้องการพร้อมแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยที่รับผิดชอบงาน/โครงการให้ความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และอนุมัติประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างโดยประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชาการกลางของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชาการกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย นั้น

3.5 รายละเอียดการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ให้ยึดถือตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา 11 เรื่องให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบกระทรวงการคลังฯ ส่วนที่ 5 เรื่อง การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

3.6 การจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นขั้นตอนในการเตรียมการและการวางแผนในการจัดซื้อจัดจ้าง หลังจากรับทราบผลการจัดสรรงบประมาณแล้ว

4. การดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด โดยวิธีการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

ที่หัวหน้าส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย หรือ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ได้ให้ความเห็นชอบไว้ ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญและควรเน้นย้ำในการปฏิบัติ ดังนี้

4.1 การจัดซื้อจัดจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง ให้หัวหน้าส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง หรือจะให้เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหนึ่งรับผิดชอบในการจัดร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอด้วย

4.2 การจ้างงานก่อสร้าง

4.2.1 ผู้บัญชาการทหารสูงสุด กรุณาอนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง ขออนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ 5 ลง 6 กรกฎาคม 2565 ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของส่วนราชการลดระยะเวลาในการจัดทำแบบบูรณาการ และเพิ่มขอบเขตให้หน่วยสามารถจัดทำแบบรูปได้เอง โดยสามารถให้ สถาปนิก/วิศวกร หรือผู้ชำนาญฯ จากส่วนราชการอื่น หรือจากภายนอก จัดทำแบบรูปรายการฯ ทั้งนี้ สำนักยุทธโยธาทหาร จะเป็นหน่วยให้ความเห็นชอบ

4.2.2 การดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้าง ขอให้หน่วยฯ บริหารสัญญาจ้างก่อสร้างพิจารณาลักษณะงานก่อสร้าง และพื้นที่ก่อสร้าง ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารสัญญา เช่น การรื้อถอน การขายซากวัสดุที่เกิดจากการรื้อถอน การขุดดิน การย้ายต้นไม้ หรือค่างานขนย้ายดินที่เหลือจากการก่อสร้าง เป็นต้น

4.2.3 การจัดทำประมาณการ (แบบ ปร.4 ปร.5 และ ปร.6) เพื่อประกอบเอกสารจัดจ้างงานก่อสร้าง ขอให้หน่วยฯ บริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง พิจารณาจัดทำประมาณการ เพื่อให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง ขออนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ 5 ลง 6 กรกฎาคม 2565 และใช้ค่า Factor F ตามหนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0433.2/ว 1288 เรื่อง การประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และปรับปรุงตาราง Factor F ใหม่

4.3 การดำเนินการเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์

4.3.1 ให้ใช้คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ถาวรของกองบัญชาการกองทัพไทย หรือเกณฑ์ราคากลางและคุณลักษณะเฉพาะพื้นฐานการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และคุณลักษณะพื้นฐานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด กระจกวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือที่ทางราชการกำหนดก่อน

4.3.2 กรณีนอกเหนือจากรายการ ตามข้อ 4.3.1 ให้หน่วยเจ้าของงาน/โครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ เสนอหน่วยสนับสนุนการส่งกำลังบำรุง เพื่อพิจารณาอนุมัติคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ชั่วคราว ในกรณีที่หน่วยเจ้าของงาน/โครงการ ไม่สามารถดำเนินการเองได้ให้เร่งประสานหน่วยสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงที่รับผิดชอบต่อสิ่งอุปกรณ์นั้น ๆ เพื่อหาหนทางในการจัดทำคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ชั่วคราว โดยให้หน่วยยึดถือปฏิบัติ

4.4 ให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย เลือกใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปก่อน เว้นแต่กรณีตามมาตรา 56 (1) หรือ (2) แห่ง พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 จึงให้ใช้วิธีคัดเลือก หรือ วิธีเฉพาะเจาะจง สำหรับการจัดหาพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

5. การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป กระทำได้ 3 วิธี ดังนี้

5.1 วิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e - market) คือการซื้อหรือจ้างที่มีรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่ไม่ซับซ้อนหรือเป็นสินค้าหรืองานบริการที่มีมาตรฐาน และกำหนดไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e - catalog) โดยการดำเนินการในระบบตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e - market) ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด สามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

5.1.1 การเสนอราคาโดยใบเสนอราคา คือการซื้อหรือจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีวงเงินเกิน 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท

5.1.2 การเสนอราคาโดยการประมูลอิเล็กทรอนิกส์ คือการซื้อหรือจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีวงเงินเกิน 5,000,000 บาท

5.2 วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) เป็นการซื้อหรือจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีวงเงินเกิน 500,000 บาท และเป็นสินค้าหรืองานบริการที่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุไว้ในระบบข้อมูลสินค้า (e - catalog) โดยให้ยึดถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ

5.3 วิธีสอบราคา คือการจัดซื้อจัดจ้างฯ ครั้งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินเกิน 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท ให้กระทำได้ในกรณีที่หน่วยตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต ทำให้ไม่สามารถดำเนินการผ่านระบบตลาดอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ได้ ทั้งนี้ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นที่ไม่อาจดำเนินการซื้อหรือจ้างด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในรายงานขอซื้อหรือขอจ้างด้วย

6. การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก ให้คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือกจัดทำหนังสือเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไม่น้อยกว่า 3 ราย ให้เข้ายื่นข้อเสนอ เว้นแต่ในงานนั้นมีผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดน้อยกว่า 3 ราย โดยให้คำนึงถึงการไม่มีผลประโยชน์ร่วมกันของผู้ที่เข้ายื่นข้อเสนอด้วยและให้ระบุเหตุผลและความจำเป็นในการเลือกใช้กรณีหนึ่งกรณีใดในการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือกให้ชัดเจน

7. การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง การดำเนินการวิธีซื้อหรือจ้างให้คณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงจัดทำหนังสือเชิญชวนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐกำหนดรายใดรายหนึ่งให้เข้ายื่นข้อเสนอหรือให้เข้ามาเจรจาต่อรองราคา กรณีตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง (2) (ข) แห่ง พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ให้เจ้าหน้าที่เจรจาทกลงราคากับผู้ประกอบการที่มีอาชีพขายหรือรับจ้างนั้นโดยตรงแล้วให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ดำเนินการซื้อหรือจ้างได้ภายในวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย

8. การจัดซื้อจัดจ้างยุทธโปกรณ์และการบริการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ โดยวิธี Foreign Military Sales (FMS) และโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล (Government to Government : G to G) ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างยุทธโปกรณ์และการบริการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ โดยวิธี Foreign Military Sales (FMS) และโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล (Government to Government : G to G) พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด

9. การจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการในต่างประเทศ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐของส่วนราชการในต่างประเทศ พ.ศ.2564 อย่างเคร่งครัด

10. อำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้าง

10.1 อำนาจการสั่งซื้อสั่งจ้างครั้งหนึ่งให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งและภายในวงเงินตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ 265/65 ลง 5 กรกฎาคม 2565 เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของกระทรวงกลาโหม และ/หรือ และคำสั่งกองทัพไทย (เฉพาะ) ที่ 256/65 ลง 20 กรกฎาคม 2565 เรื่อง การกำหนดอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างและการทำนิติกรรมของผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในนามกองบัญชาการกองทัพไทย หรือที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

ตารางที่ 2-7 อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างครั้งหนึ่งสำหรับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย

ลำดับ	ตำแหน่ง ผู้บังคับการ	โดยวิธีประกาศ	โดยวิธีคัดเลือก	โดยวิธีเฉพาะเจาะจง
		เชิญชวนทั่วไป		
1	ผู้บังคับบัญชา ชั้นผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับกองบิน หรือเทียบเท่าที่ได้รับงบประมาณ	ไม่เกิน 4 ล้านบาท	ไม่เกิน 2 ล้านบาท	ไม่เกิน 1 ล้านบาท
2	ผู้บังคับบัญชา ชั้นผู้บัญชาการกองพล หรือเทียบเท่าที่ได้รับงบประมาณ	ไม่เกิน 16 ล้านบาท	ไม่เกิน 8 ล้านบาท	ไม่เกิน 4 ล้านบาท
3	ผู้บังคับบัญชา ชั้นแม่ทัพหรือเทียบเท่า	ไม่เกิน 24 ล้านบาท	ไม่เกิน 12 ล้านบาท	ไม่เกิน 8 ล้านบาท
4	ผู้บังคับบัญชา ส่วนราชการที่มี อัตราชั้นยศ พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก	ไม่เกิน 32 ล้านบาท	ไม่เกิน 16 ล้านบาท	ไม่เกิน 12 ล้านบาท

ที่มา : คำสั่งกองทัพไทย (เฉพาะ) ที่ 256/65 ลง 20 กรกฎาคม 2565

10.2 วิธี Foreign Military Sales (FMS) และวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล (Government to Government : G to G) ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างยุทธโปกรณ์และการบริการที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

ในแต่ละปีงบประมาณ กองบัญชาการกองทัพไทยจะใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยดำเนินการด้วยความโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด และคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินการด้วย

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562 หมวด 4 ข้อ 25 กำหนดว่า ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่าย โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เพิ่มคุณภาพการให้บริการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยี จะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นหรือความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า ความโปร่งใส รวมทั้งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการให้บริการกระทรวงด้วย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 กองบัญชาการกองทัพไทย ได้ โอน/เปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรรายละเอียดตามตารางที่ 2-8

ตารางที่ 2-8 วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย หลังการโอน/เปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

ปีงบประมาณ	ประเภทรายจ่าย	วงเงินงบประมาณ (หน่วย : ล้านบาท)		
		พระราชบัญญัติฯ	หลังโอน/เปลี่ยนแปลง	เพิ่มขึ้น/ลดลง
พ.ศ.2561	รายจ่ายประจำ	12,167.6278	12,447.7545	280.1267
	รายจ่ายลงทุน	4,634.6708	4,354.5441	-280.1267
	ภาพรวม	16,802.2986	16,802.2986	0.0000
พ.ศ.2562	รายจ่ายประจำ	12,743.5498	12,919.4380	175.8882
	รายจ่ายลงทุน	4,609.8360	4,162.1035	-447.7325
	ภาพรวม	17,353.3858	17,081.5415	-271.8443
พ.ศ.2563	รายจ่ายประจำ	12,315.7739	12,257.0964	-58.6775
	รายจ่ายลงทุน	5,507.0405	4,379.8214	-1,127.2191
	ภาพรวม	17,822.8144	16,636.9178	-1,185.8966
พ.ศ.2564	รายจ่ายประจำ	12,222.2653	12,305.5601	83.2948
	รายจ่ายลงทุน	4,306.5242	4,282.9745	-23.5497
	ภาพรวม	16,528.7895	16,588.5346	59.7451
พ.ศ.2565	รายจ่ายประจำ	11,133.6786	11,256.4380	122.7594
	รายจ่ายลงทุน	3,350.1174	3,367.2580	17.1406
	ภาพรวม	14,483.7960	14,623.6960	139.9000

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

การเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ

รัฐบาลดำเนินนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ผ่านยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยใช้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้กับหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนั้นงบประมาณนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายแล้ว ยังเป็นปัจจัยหลักที่มีผลโดยตรงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 คณะรัฐมนตรีได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ โดยกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ทั้งในภาพรวมและเป็นรายไตรมาส ตามตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2-9 เป้าหมายการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ประเภทรายจ่าย	ไตรมาสที่ 1		ไตรมาสที่ 2		ไตรมาสที่ 3		ไตรมาสที่ 4		รวมทั้งสิ้น	
	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย
รายจ่ายประจำ	35.00	35.33	20.00	20.45	25.00	25.98	18.00	18.24	98.00	100.00
รายจ่ายลงทุน	19.00	28.96	20.00	29.19	18.00	23.50	18.00	18.35	75.00	100.00
ภาพรวม	32.00	34.08	20.00	22.16	23.00	25.50	18.00	18.26	93.00	100.00

หมายเหตุ เบิกจ่าย หมายถึง งบประมาณรวมของส่วนราชการที่จ่ายให้กับส่วนราชการผู้เบิกหรือผู้มีสิทธิ หรือชำระค่าสินค้าหรือบริการให้กับผู้รับจ้าง

ใช้จ่าย หมายถึง งบประมาณของส่วนราชการที่ก่อหนี้ผูกพันแล้ว รวมกับงบประมาณที่จ่ายให้กับส่วนราชการผู้เบิกหรือผู้มีสิทธิ หรือชำระค่าสินค้า หรือบริการให้กับผู้รับจ้างไปแล้ว

ที่มา : มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

ในแต่ละปีงบประมาณ คณะรัฐมนตรีจะได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐแตกต่างกันออกไปตามสถานการณ์ของประเทศและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานของรัฐ บางปีงบประมาณกำหนดมาตรการเร่งรัดเฉพาะการเบิกจ่ายงบประมาณหรือใช้จ่ายงบประมาณ ในขณะที่บางปีงบประมาณกำหนดมาตรการเร่งรัดทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ตามตารางที่ 2-10

ตารางที่ 2-10 เป้าหมายการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565

ปีงบประมาณ	ประเภทรายจ่าย	เป้าหมาย	
		เบิกจ่าย	ใช้จ่าย
พ.ศ.2561	รายจ่ายประจำ	98.36	-
	รายจ่ายลงทุน	88.00	-
	ภาพรวม	96.00	-
พ.ศ.2562	รายจ่ายประจำ	-	100.00
	รายจ่ายลงทุน	-	100.00
	ภาพรวม	-	100.00

ตารางที่ 2-10 เป้าหมายการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ประเภทรายจ่าย	เป้าหมาย	
		เบิกจ่าย	ใช้จ่าย
พ.ศ.2563	รายจ่ายประจำ	-	100.00
	รายจ่ายลงทุน	-	100.00
	ภาพรวม	-	100.00
พ.ศ.2564	รายจ่ายประจำ	-	100.00
	รายจ่ายลงทุน	-	100.00
	ภาพรวม	-	100.00
พ.ศ.2565	รายจ่ายประจำ	98.00	100.00
	รายจ่ายลงทุน	75.00	100.00
	ภาพรวม	93.00	100.00

ที่มา : มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565

การบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561 ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562 หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ.2562 และ กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ของทางราชการต่าง ๆ ที่มีผลบังคับใช้ รวมทั้งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 กองบัญชาการกองทัพไทยมีผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม ตามตารางที่ 2-11 ถึง 2-15 และสรุปผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน ตามตารางที่ 2-16

ตารางที่ 2-11 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
รวมทั้งสิ้น	11,117.6009	3,843.0661	12,157.6180	4,350.5183
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	6,850.2456	-	6,850.2456	-
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	6,850.2456	-	6,850.2456	-
รายการบุคลากรภาครัฐ	6,850.2456	-	6,850.2456	-
ข. แผนงานพื้นฐาน	2,202.2121	505.7595	2,811.2854	663.5574
1. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	2,202.2121	505.7595	2,811.2854	663.5574
ผลผลิต1 : การถวายความปลอดภัย การถวายพระเกียรติและปฏิบัติตามพระราชประสงค์	5.1129	-	6.0038	-
ผลผลิต2 : การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางทหารที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	153.4365	-	153.5902	-
ผลผลิต3 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	2,043.6627	505.7595	2,651.6915	663.5574
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000	-
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	384.5136	-	384.5136	-
กิจกรรม : การศึกษา	219.1087	-	246.4577	-
กิจกรรม : การข่าว	135.7998	-	138.8998	-
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	90.7536	-	92.7836	-
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	326.8937	55.0909	362.7517	55.0909
กิจกรรม : กิจกรรมพลเรือน	10.2616	-	13.3961	-
กิจกรรม : การสื่อสาร	63.3644	-	63.3644	-
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	165.5179	-	179.2852	-
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ	189.5919	450.6686	610.8823	608.4665
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	411.8575	-	513.3571	-
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	1,946.0762	3,337.3066	2,377.0200	3,686.9608
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	13.1633	-	13.1633	-
โครงการ : การเทิดทูน ป้องกัน รวมทั้งตอบโต้และทำความเข้าใจมิให้มีการล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์	13.1633	-	13.1633	-
2. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้านความมั่นคง	10.1684	-	10.1684	-
โครงการ : โครงการความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบอาเซียน	10.1684	-	10.1684	-

ตารางที่ 2-11 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
3. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ	1,922.7445	3,337.3066	2,353.6884	3,686.9608
โครงการ1 : โครงการสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน	950.1245	1,995.8327	1,117.5570	2,016.0584
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	209.5811	689.7779	377.0136	710.0036
กิจกรรม : การจัดหาน้ำกินน้ำใช้ในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,306.0548	-	1,306.0548
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	665.3771	-	665.3771	-
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	68.0447	-	68.0447	-
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือ ป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	7.1216	-	7.1216	-
โครงการ2 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	972.6201	1,069.9755	1,236.1314	1,335.0690
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	972.6201	1,069.9755	1,236.1314	1,335.0690
โครงการ3 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	-	163.6888	-	204.5868
โครงการ4 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	59.9600	-	59.9600
โครงการ5 : โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	-	47.8496	-	71.2866
ง. แผนงานบูรณาการ	119.0669	-	119.0669	-
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	70.0865	-	70.0865	-
โครงการ1 : โครงการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	47.5057	-	47.5057	-
โครงการ2 : โครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตจังหวัดชายแดนใต้	22.5808	-	22.5808	-
2. แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	37.5192	-	37.5192	-
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	10.7297	-	10.7297	-
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	26.7895	-	26.7895	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงจากแนวตั้งสู่แนวราบ	11.4612	-	11.4612	-
โครงการ : โครงการปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงจากแนวตั้งสู่แนวราบ	11.4612	-	11.4612	-

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-12 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
รวมทั้งสิ้น	11,582.9737	3,499.0993	12,879.0142	4,159.7384
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	6,848.5295	-	6,848.5295	-
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	6,848.5295	-	6,848.5295	-
รายการบุคลากรภาครัฐ	6,848.5295	-	6,848.5295	-
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,091.4142	228.1512	1,164.5926	392.5676
1.แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,091.4142	228.1512	1,164.5926	392.5676
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	36.4249	-	36.4249	-
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	1,054.9893	228.1512	1,128.1677	392.5676
กิจกรรม : การบริหารและบริการกำลังพล	297.4103	-	343.4731	-
กิจกรรม : การศึกษา	52.8306	-	52.8306	-
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	370.3044	56.7597	379.9000	69.7591
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	167.9567	-	179.0937	-
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	166.4873	171.3915	172.8703	322.8085
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	3,539.3671	3,270.9480	4,762.2293	3,767.1708
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	44.4638	-	55.7712	-
โครงการ1 : การเงินทุนป้องกันรวมทั้งต่อโต้และทำความเข้าใจมิให้มีการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์	29.4650	-	36.7712	-
โครงการ2 :การถวายความปลอดภัย การถวายพระเกียรติและปฏิบัติตามพระราชประสงค์	14.9988	-	19.0000	-
2. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	119.9432	-	119.9952	-
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหาร	119.9432	-	119.9952	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	11.4613	-	11.4613	-
โครงการ : โครงการปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องด้านความมั่นคงจากแนวคิดสู่แนวราบ	11.4613	-	11.4613	-
4. แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	10.9550	-	44.6150	-
โครงการ : โครงการสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	10.9550	-	44.6150	-

ตารางที่ 2-12 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
5. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	3,352.5438	3,270.9480	4,530.3866	3,767.1708
โครงการ1 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	1,157.0819	2,060.5860	1,176.1445	2,060.6017
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	9.4820	-	9.4820	-
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	404.4877	667.7784	420.0000	667.7941
กิจกรรม : การจัดหาวัสดุก่อสร้างในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,392.8076	-	1,392.8076
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	670.9632	-	674.5135	-
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	68.0359	-	68.0359	-
กิจกรรม : การพัฒนาการท่องเที่ยวเขตทหาร	4.1131	-	4.1131	-
โครงการ2 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	2,025.4432	1,201.3650	3,148.1242	1,646.5891
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000	-
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	253.9045	-	259.8637	-
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	157.1000	-	157.1000	-
กิจกรรม : กิจกรรมพลเรือน	14.9243	-	14.9243	-
กิจกรรม : การสื่อสาร	107.8980	-	117.8580	-
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวก	1,031.0991	-	1,098.5991	-
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	414.5173	1,201.3650	1,453.7791	1,646.5891
โครงการ3 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	8.9970	-	59.9800
กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	-	8.9970	-	59.9800
โครงการ4 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	170.0188	-	206.1179	-
จ. แผนงานบูรณาการ	103.6629	-	103.6629	-
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	68.0955	-	68.0955	-
โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	45.5057	-	45.5057	-
โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนในจังหวัดชายแดนภาคใต้	22.5898	-	22.5898	-
2. แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	35.5674	-	35.5674	-
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	10.7822	-	10.7822	-
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	24.7853	-	24.7853	-

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-13 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
รวมทั้งสิ้น	11,041.0397	3,532.1501	12,129.3353	4,363.9660
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	6,948.2612	-	6,948.2612	-
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	6,948.2612	-	6,948.2612	-
รายการบุคลากรภาครัฐ	6,948.2612	-	6,948.2612	-
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,134.5097	110.8002	1,184.3567	110.8002
แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,134.5097	110.8002	1,184.3567	110.8002
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	44.3648	-	44.4900	-
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	1,090.1449	110.8002	1,139.8667	110.8002
กิจกรรม : การบริหารและบริหารกำลังพล	339.3742	-	339.3742	-
กิจกรรม : การศึกษา	53.9240	-	53.9240	-
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	381.1592	82.2128	393.4710	82.2128
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	183.2330	-	183.2330	-
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	132.4545	28.5874	169.8645	28.5874
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	2,872.6581	3,421.3499	3,908.7214	4,253.1658
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	41.0081	-	51.8960	-
โครงการ : โครงการพิทักษ์รักษาการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามพระราชประสงค์	41.0081	-	51.8960	-
2. แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	6.3579	-	6.3579	-
โครงการ : โครงการสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ	6.3579	-	6.3579	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	4.9627	-	38.0316	-
โครงการ1 : โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	4.9627	-	38.0316	-
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	2,766.4323	3,421.3499	3,710.5123	4,253.1658
โครงการ1 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	1,685.1167	1,452.5052	2,595.1205	2,246.3704

ตารางที่ 2-13 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	6.3480	-	22.2170	-
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	190.3289	-	222.3289	-
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	81.2928	-	124.2928	-
กิจกรรม : กิจกรรมพลเรือน	12.5000	-	12.5000	-
กิจกรรม : การสื่อสาร	109.1580	-	109.1580	-
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	952.5258	-	1,462.5258	-
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	332.9632	1,452.5052	642.0980	2,246.3704
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	945.4145	1,941.8728	973.1249	1,956.8820
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	8.9154	-	8.9154	-
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	408.5919	696.9010	436.3023	711.9102
กิจกรรม : การจัดหาสินค้าจำเป็นในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,244.9718	-	1,244.9718
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	460.0000	-	460.0000	-
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	67.9071	-	67.9071	-
โครงการ3 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร	132.8896	-	139.2553	-
โครงการ4 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	3.0116	26.9719	3.0116	49.9134
กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	3.0116	26.9719	3.0116	49.9134
5.แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	53.8971	-	101.9236	-
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหาร	53.8971	-	101.9236	-
จ. แผนงานบูรณาการ	85.6107	-	87.9960	-
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	64.9473	-	64.9473	-
โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	44.5043	-	44.5043	-
โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้	20.4430	-	20.4430	-
2. แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	20.6634	-	23.0486	-
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	1.8354	-	2.2011	-
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	18.8280	-	20.8476	-

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-14 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
รวมทั้งสิ้น	10,896.3499	3,685.0683	12,238.9143	4,273.2120
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	7,051.4204	-	7,051.4204	-
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	7,051.4204	-	7,051.4204	-
รายการบุคลากรภาครัฐ	7,051.4204	-	7,051.4204	-
ข. แผนงานพื้นฐาน	1,018.0018	394.3484	1,132.9719	481.8307
1. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	1,018.0018	394.3484	1,132.9719	481.8307
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	44.6139	-	45.1981	-
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	973.3879	394.3484	1,087.7738	481.8307
กิจกรรม : การบริหารและบริหารกำลังพล	326.4349	-	347.2421	-
กิจกรรม : การศึกษา	40.1667	-	56.0277	-
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	320.6784	-	325.2184	-
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	171.8553	-	186.4153	-
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพด้านโครงการ	114.2526	394.3484	172.8703	481.8307
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	2,746.1245	3,290.7198	3,963.9619	3,791.3811
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	31.0911	-	57.6351	-
โครงการ1 : โครงการพิทักษ์รักษาการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามพระราชประสงค์	31.0911	-	57.6351	-
2. แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	10.9605	-	11.0912	-
โครงการ : โครงการสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ	10.9605	-	11.0912	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	10.6636	-	28.1911	-
โครงการ : โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	10.6636	-	28.1911	-
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	2,582.6773	3,290.7198	3,748.2726	3,791.3811
โครงการ : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	1,662.1152	1,272.2099	2,794.8887	1,772.8712

ตารางที่ 2-14 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	46.0000	-	46.0000	-
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	192.0542	-	251.3292	-
กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าวกรองทางทหาร	115.0227	-	137.5227	-
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	70.2688	-	158.0166	-
กิจกรรม : กิจกรรมพลเรือน	12.0000	-	12.0000	-
กิจกรรม : การสื่อสาร	105.7770	-	109.6070	-
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	703.6042	-	1,455.3572	-
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	417.3883	1,272.2099	625.0559	1,772.8712
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	918.4613	2,018.5099	949.2352	2,018.5099
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและภัยพิบัติ	7.4061	-	7.4061	-
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	378.7699	722.2565	381.9548	722.2565
กิจกรรม : การจัดหาวัสดุก่อสร้างในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,296.2534	-	1,296.2534
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	444.5107	-	472.0997	-
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	87.7746	-	87.7746	-
โครงการ3 : โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์	2.1007	-	4.1487	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	110.7321	-	118.7720	-
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหาร	110.7321	-	118.7720	-
จ. แผนงานบูรณาการ	80.8032	-	90.5602	-
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	63.9021	-	63.9021	-
โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	44.0088	-	44.0088	-
โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้	19.8932	-	19.8932	-
2. แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	16.9011	-	26.6581	-
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	6.2464	-	16.0034	-
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	10.6547	-	10.6547	-

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-15 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
รวมทั้งสิ้น	10,827.0758	2,888.0260	11,253.6263	3,366.3697
ก. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	7,257.7220	-	7,257.7220	-
แผนงานรองบุคลากรภาครัฐด้านความมั่นคง	7,257.7220	-	7,257.7220	-
รายการบุคลากรภาครัฐ	7,257.7220	-	7,257.7220	-
ข. แผนงานพื้นฐาน	954.1408	468.2108	1,012.9332	641.0185
1. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	954.1408	468.2108	1,012.9332	641.0185
ผลผลิต1 : การสนับสนุนการดำเนินงานด้านความมั่นคงในต่างประเทศ	33.5526	-	33.5526	-
ผลผลิต2 : การดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ	920.5882	468.2108	979.3806	641.0185
กิจกรรม : การบริหารและบริหารกำลังพล	282.1953	-	301.5201	-
กิจกรรม : การศึกษา	51.4661	-	51.4661	-
กิจกรรม : การส่งกำลังบำรุง	293.7348	-	293.7348	-
กิจกรรม : การบริหารจัดการ	131.1920	-	160.4420	-
กิจกรรม : การสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ	162.0000	468.2108	172.2176	641.0185
ค. แผนงานยุทธศาสตร์	2,548.9986	2,419.8152	2,916.7480	2,725.3512
1. แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	49.2233	-	50.1591	-
โครงการ1 : โครงการพิทักษ์รักษาการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการปฏิบัติตามพระราชประสงค์	49.2233	-	50.1591	-
2. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศและความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ	2,437.8033	2,419.8152	2,802.5352	2,725.3512
โครงการ1 : โครงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	1,661.5303	388.7245	1,993.2153	686.7186
กิจกรรม : การควบคุมบังคับบัญชา	32.0411	-	32.0411	-
กิจกรรม : การศึกษาทางทหาร	94.8516	-	94.8516	-
กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการข่าวกรองทางทหาร	123.3238	-	123.3238	-
กิจกรรม : ยุทธการและการฝึก	103.8389	-	124.9489	-
กิจกรรม : กิจกรรมพลเรือน	13.7597	-	13.7597	-
กิจกรรม : การสื่อสาร	76.6610	-	76.6610	-
กิจกรรม : การอำนวยความสะดวกด้านความมั่นคง	953.5210	-	1,128.4110	-
กิจกรรม : การพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ	263.5332	388.7245	399.2181	686.7186

ตารางที่ 2-15 ผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนถึงระดับกิจกรรม (ต่อ)

แผนงาน-ผลผลิต/โครงการ-กิจกรรม	เบิกจ่าย (หน่วย : ล้านบาท)		ใช้จ่าย (หน่วย : ล้านบาท)	
	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน	รายจ่ายประจำ	รายจ่ายลงทุน
โครงการ2 : โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน	776.2730	2,031.0907	809.3200	2,038.6326
กิจกรรม : การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือป้องกัน	4.8249	-	6.7449	-
กิจกรรม : การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย	299.4478	711.1562	320.9778	711.1562
กิจกรรม : การจัดหาหน้ากากอนามัยในพื้นที่เป้าหมาย	-	1,319.9345	-	1,327.4764
กิจกรรม : การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน	411.0892	-	413.6562	-
กิจกรรม : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	60.9111	-	67.9411	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	61.9720	-	64.0537	-
โครงการ : โครงการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางทหาร	61.9720	-	64.0537	-
ง. แผนงานบูรณาการ	66.2143	-	66.2230	-
1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	44.0689	-	44.0689	-
โครงการ1 : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพงานข่าวและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	35.2072	-	35.2072	-
โครงการ2 : โครงการตำบลมั่นคงยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้	8.8617	-	8.8617	-
2. แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	22.1454	-	22.1541	-
โครงการ1 : โครงการป้องกันยาเสพติด	7.9043	-	7.9043	-
โครงการ2 : โครงการปราบปรามยาเสพติด	14.2411	-	14.2498	-

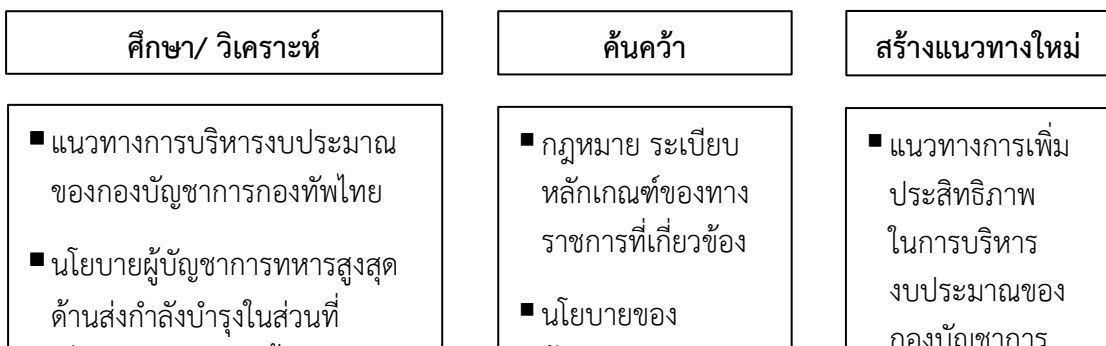
ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 2-16 สรุปผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

ปีงบประมาณ	ประเภทรายจ่าย	วงเงิน (หน่วย : ล้านบาท)				
		หลังโอน/ เปลี่ยนแปลง	เบิกจ่าย		ใช้จ่าย	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พ.ศ.2561	รายจ่ายประจำ	12,447.7545	11,117.6009	89.31	12,157.6180	97.67
	รายจ่ายลงทุน	4,354.5441	3,843.0661	88.25	4,350.5183	99.91
	ภาพรวม	16,802.2986	14,960.6670	89.04	16,508.1362	98.25
พ.ศ.2562	รายจ่ายประจำ	12,919.4380	11,582.9737	89.66	12,879.0142	99.69
	รายจ่ายลงทุน	4,162.1035	3,499.0993	84.07	4,159.7384	99.94
	ภาพรวม	17,081.5415	15,082.0729	88.29	17,038.7527	99.75
พ.ศ.2563	รายจ่ายประจำ	12,257.0964	11,041.0397	90.08	12,129.3353	98.96
	รายจ่ายลงทุน	4,379.8214	3,532.1501	80.65	4,363.9660	99.64
	ภาพรวม	16,636.9178	14,573.1898	87.60	16,493.3013	99.14
พ.ศ.2564	รายจ่ายประจำ	12,305.5601	10,896.3499	88.55	12,238.9143	99.46
	รายจ่ายลงทุน	4,282.9745	3,685.0683	86.04	4,273.2120	99.77
	ภาพรวม	16,588.5346	14,581.4182	87.90	16,512.1263	99.54
พ.ศ.2565	รายจ่ายประจำ	11,256.4380	10,827.0758	96.19	11,253.6263	99.98
	รายจ่ายลงทุน	3,367.2580	2,888.0260	85.77	3,366.3697	99.97
	ภาพรวม	14,623.6960	13,715.1017	93.79	14,619.9959	99.97

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

กองบัญชาการกองทัพไทยเป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดกองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการของกองบัญชาการกองทัพไทย แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหมที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาตินโยบายสำคัญของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

การบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ โดยใช้จ่ายงบประมาณภายใต้กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ของทางราชการที่มีผลบังคับใช้ รวมทั้งสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังภาครัฐ ทั้งนี้ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้กรุณาอนุมัติแนวทางการบริหารงบประมาณ นโยบายด้านส่งกำลังบำรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง และแนวทางการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยยึดถือปฏิบัติ

ในแต่ละปีงบประมาณรัฐบาลกระตุ้นการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ โดยใช้มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐเป็นเครื่องมือเพื่อต้องการเติมเม็ดเงิน

เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณ และ/หรือ เป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละไตรมาสและภาพรวมของปีงบประมาณ ทั้งนี้จากข้อมูล ผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 – 2565 ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐได้ทั้งหมด

บทที่ 3

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณ ของกองบัญชาการกองทัพไทย

กองบัญชาการกองทัพไทยบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวงเงิน แผนงาน ผลผลิต/โครงการ และกิจกรรม ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สอดคล้องกับ แผนปฏิบัติราชการของกองบัญชาการกองทัพไทย แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงกลาโหม รวมทั้ง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้ระเบียบหลักเกณฑ์ของทางราชการ

ในแต่ละปีงบประมาณ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดจะอนุมัติผลการพิจารณาจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ตามผลการพิจารณาของ คณะกรรมการจัดสรรงบประมาณ คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณ และคณะทำงานตรวจสอบ ความต้องการงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย นำงบประมาณไปใช้ในการปฏิบัติราชการ ซึ่งในแต่ละแผนงาน งาน/โครงการ มีวิธีปฏิบัติในการ เบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ เงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทนพนักงานราชการ เงินประกันสังคม ฯลฯ จะเบิกจ่ายให้กับกำลังพลเป็นรายเดือน ตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ครบถ้วนภายในปีงบประมาณ

2. แผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ เป็นการปฏิบัติงานตามรายการและ วัตถุประสงค์ของแต่ละแผนงาน การใช้จ่ายงบประมาณจะแตกต่างกันตามลักษณะงาน ระเบียบของ ทางราชการที่รองรับการเบิกจ่ายในแต่ละประเภท ทั้งนี้หาก งาน/โครงการ ได้มีการซื้อหรือจ้างก็ต้อง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 รวมทั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินการก่อนที่จะ ก่อหนี้ผูกพัน ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการก่อนที่จะส่งมอบ ตรวจสอบและเบิกจ่ายงบประมาณให้กับ ผู้รับจ้าง

3. แผนงานบูรณาการ เป็นการปฏิบัติงานตามรายการและวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการ งบประมาณส่วนใหญ่ของแผนงานบูรณาการจะเป็นลักษณะค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ไม่มี การจัดซื้อจัดจ้างรายการที่มีวงเงินสูง

การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการอนุมัติ เงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ

ในแต่ละปีงบประมาณ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว สำนักงบประมาณจะได้แจ้งให้หน่วยรับ

งบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำนักงบประมาณได้แจ้งแนวทางการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ดังนี้

1. การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

1.1 ให้นำหน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ของแต่ละแผนงาน เต็มวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา โดยบันทึกเป็นรายเดือนและรายไตรมาสในระบบฐานข้อมูลแผนและผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องครบถ้วน รวมทั้งจัดส่งเอกสารให้สำนักงบประมาณภายในวันที่ 15 กันยายน 2565

หน่วยรับงบประมาณที่มีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกตามแผนงานบูรณาการ ผลผลิต โครงการที่ได้รับงบประมาณเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการ รวบรวมและพิจารณาภาพรวมความสอดคล้องของแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายบูรณาการของหน่วยรับงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการ เพื่อเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณา

1.2 การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ตามข้อ 1.1 ให้นำหน่วยรับงบประมาณจัดทำตามความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันในแต่ละไตรมาส โดยกรณีที่เป็นรายจ่ายในลักษณะงบลงทุนรายการปีเดียว ไม่ว่าจะเบิกจ่ายจากงบรายจ่ายใด ควรดำเนินการเพื่อก่อหนี้ผูกพันได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 และก่อหนี้ผูกพันให้เสร็จสิ้นทุกรายการภายในไตรมาสที่ 2

1.3 เมื่อหน่วยรับงบประมาณได้รับความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากสำนักงบประมาณแล้ว ให้แจ้งต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย สำหรับแผนงานบูรณาการให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักแจ้งต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ หน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณหรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อใช้ในการกำกับดูแล เร่งรัด และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณต่อไป

2. การอนุมัติเงินจัดสรร

2.1 เมื่อสำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบหรือรับทราบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณแล้ว จะอนุมัติเงินจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณ โดยสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ แต่หน่วยรับงบประมาณจะใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลใช้บังคับแล้ว ดังนี้

2.1.1 งบประมาณรายจ่ายในลักษณะงบลงทุน ไม่ว่าจะเบิกจ่ายในงบรายจ่ายใด จัดสรรให้ตามความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันภายในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2

2.1.2 งบประมาณรายจ่ายนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายในลักษณะ งบลงทุนตาม 2.1.1 จัดสรรให้ตามความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพัน ในไตรมาสที่ 1 และ ไตรมาสที่ 2 แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงานตามร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

กรณีหน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องขอรับอนุมัติเงินจัดสรรเกินกว่าที่ กำหนดใน 2.1.1 และ 2.1.2 ให้ยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ โดยต้องแสดงความพร้อม ในการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันเพื่อประกอบการพิจารณาเป็นกรณีไป

2.2 เมื่อได้รับอนุมัติเงินจัดสรรแล้ว กรณีเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ต้องดำเนินการ หรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาค ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยัง สำนักงานในส่วนภูมิภาคโดยเร็ว หรืออย่างช้าภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

กรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับเงินทุน หมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคล ให้จัดสรรเงินไปยังเงินทุนหมุนเวียนทันทีที่ได้รับเงินจัดสรรจากสำนัก งบประมาณ

2.3 งบประมาณรายจ่ายส่วนที่เหลือจากที่ได้อนุมัติเงินจัดสรรตามข้อ 2.1 สำนัก งบประมาณจะพิจารณาอนุมัติเงินจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณก่อนสิ้นไตรมาสที่ 2 ของ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ตามความจำเป็นของการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ และจะนำ ผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 มาประกอบการพิจารณาอนุมัติเงินจัดสรรด้วย โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงิน จัดสรร

การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ของ กองบัญชาการกองทัพไทย

กองบัญชาการกองทัพไทยได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เป็นรายเดือนและรายไตรมาสตามแนวทางที่สำนักงบประมาณกำหนดแล้วส่งให้สำนักงบประมาณ พิจารณาให้ความเห็นชอบและรับทราบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ จากนั้น สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรให้กับกองบัญชาการกองทัพไทยเพื่อนำไปใช้จ่ายหรือก่อนนี้ ผูกพัน ซึ่งกองบัญชาการกองทัพไทยจะสามารถนำงบประมาณไปใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันได้เมื่อได้รับ อนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงบประมาณแล้วตามหลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561 สรุปการอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณให้กับกองบัญชาการ กองทัพไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2566 ตามตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 สรุปการอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณให้กับกองบัญชาการกองทัพไทยใน ปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2566

ปีงบประมาณ	ร้อยละของการอนุมัติเงินจัดสรรต่อวงเงินตามพระราชบัญญัติงบประมาณฯ			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4

พ.ศ.2561	68.41	31.59	
พ.ศ.2562	50.37	49.63	
พ.ศ.2563	39.13	60.87	
พ.ศ.2564	60.50	20.54	18.96
พ.ศ.2565	61.57	19.22	19.22
พ.ศ.2566	61.45	19.28	N/A

ที่มา : ประมวลโดยผู้วิจัย

จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561-2565 ตามตารางที่ 2-11 ถึง 2-16 พบว่า

1. แผนงานบุคลากรภาครัฐทั้ง 5 ปีงบประมาณ วงเงินการเบิกจ่ายงบประมาณเท่ากับวงเงินการใช้จ่ายงบประมาณหมายความว่ากองบัญชาการกองทัพไทยเบิกจ่ายงบประมาณในแผนงานนี้ทั้งหมดไม่มีงบประมาณคงเหลือ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

2. แผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ กองบัญชาการกองทัพไทยมีวงเงินที่ก่อหนี้ผูกพันแล้วแต่ยังไม่ได้เบิกจ่าย ณ วันสิ้นปีงบประมาณ (วงเงินการใช้จ่ายงบประมาณสูงกว่าวงเงินการเบิกจ่ายงบประมาณ) แยกตามปีงบประมาณได้ดังนี้

2.1 ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จำนวน 1,547.4693 ล้านบาท วงเงินส่วนใหญ่อยู่ในกิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร และโครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย

2.2 ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 จำนวน 1,956.6797 ล้านบาท วงเงินส่วนใหญ่อยู่ในกิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ โครงการพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์ และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านข่าวกรองทหาร

2.3 ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 จำนวน 1,917.7262 ล้านบาท วงเงินส่วนใหญ่อยู่ในกิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ โครงการสนับสนุนแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถกองทัพ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการรักษาความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์

2.4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 จำนวน 1,920.9511 ล้านบาท วงเงินส่วนใหญ่อยู่ในกิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ กิจกรรมอำนวยการร่วมด้านความมั่นคง กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ

2.5 ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จำนวน 904.8855 ล้านบาท วงเงินส่วนใหญ่อยู่ในกิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างกองทัพ กิจกรรมอำนวยการร่วมด้านความมั่นคง กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ

3. แผนงานบูรณาการ ส่วนใหญ่วงเงินการเบิกจ่ายงบประมาณเท่ากับวงเงินการใช้จ่ายงบประมาณ มีบางปีงบประมาณที่มีวงเงินก่อหนี้ผูกพันแล้วแต่ยังไม่เบิกจ่ายงบประมาณแต่มีจำนวนไม่มากนักไม่ส่งผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารวิจัยเรื่องนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้แทนกรมส่งกำลังบำรุงทหาร ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง กรมการเงินทหาร ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการเบิกจ่ายงบประมาณ

และสำนักงานปลัดบัญชีทหารในฐานะหน่วยงานงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยและ
รับผิดชอบในการติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณดังนี้

1. พลตรี ธิติวัฒน์ ฐิติพบรมเย็น ผู้อำนวยการสำนักส่งกำลังบำรุงร่วม กรมส่งกำลัง
บำรุงทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย, 19 เมษายน 2566
2. พันเอกหญิง โสภิตา รณฤทธิวิชัย รองเจ้ากรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย,
24 เมษายน 2566
3. นาวาอากาศเอกหญิง สายบัว ชิตทวงค์ ผู้อำนวยการกองค่าใช้จ่าย กรมการเงินทหาร
กองบัญชาการกองทัพไทย, 24 เมษายน 2566
4. พันเอก อีรพร สุขประเสริฐ ผู้อำนวยการกองตรวจสอบและประเมินผล สำนักงาน
ปลัดบัญชีทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย, 20 เมษายน 2566
5. นาวาอากาศเอก ชลัติ เฉลยจรรยา ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองตรวจสอบและประเมินผล
สำนักงานปลัดบัญชีทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย, 20 เมษายน 2566

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการ กองทัพไทย

จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - 2565 รวมทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้องพบว่าวงเงิน
ที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณไม่ว่าจะอยู่ในกิจกรรมการสนับสนุนการพัฒนาและ
เสริมสร้างกองทัพ กิจกรรมการพัฒนาขีดความสามารถกองทัพ หรือโครงการต่าง ๆ เป็นการ
ดำเนินการในลักษณะโครงการทั้งสิ้น โครงการข้างต้นเป็นการจัดซื้อเครื่องมือ อาวุธยุทโธปกรณ์หรือ
การจัดจ้างที่มีวงเงินสูง ใช้เวลาในการดำเนินการวิธีจัดหา ใช้เวลาในการผลิตทดลอง หรือก่อสร้าง
ซ่อมแซม ส่งมอบ ตรวจสอบแล้วเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้รับจ้าง สรุปปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ
การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม

ตามที่กล่าวไปข้างต้นแล้วว่า วงเงินที่กองบัญชาการกองทัพไทยไม่สามารถเบิกจ่าย
งบประมาณได้ทันภายในปีงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการโครงการ ซึ่งเป็นการจัดหา เครื่องมือ
อาวุธยุทโธปกรณ์ ครุภัณฑ์ การก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ ที่มีวงเงินงบประมาณสูง
การเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินการวิธีจัดหา จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเบิกจ่าย
และใช้จ่ายงบประมาณ เนื่องจากกระบวนการผลิตเครื่องมืออาวุธยุทโธปกรณ์หรืองานก่อสร้าง
ซ่อมแซมใช้ระยะเวลาดำเนินการก่อนที่จะตรวจรับ ส่งมอบ และเบิกจ่ายงบประมาณ ให้แก่ผู้รับจ้าง

2. การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ

ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562 หมวด 3 ข้อ 18 กำหนดว่า
สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรในวงเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณหรือตามที่สำนัก
งบประมาณกำหนดโดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติจัดสรรและจากข้อมูลการอนุมัติ
เงินจัดสรรของสำนักงบประมาณให้กับกองบัญชาการกองทัพไทยตามตารางที่ 3-1 จะพบว่า

กองบัญชาการกองทัพไทยได้รับการอนุมัติเงินจัดสรรจำนวน 2 งวด ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ถึง พ.ศ.2563 และจำนวน 3 งวด ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ถึง พ.ศ.2565

การที่สำนักงบประมาณแบ่งการอนุมัติเงินจัดสรรให้กับกองบัญชาการกองทัพไทย ส่งผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณเนื่องจากการใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันต่าง ๆ ต้องได้รับการอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงบประมาณแล้ว บางโครงการดำเนินการเร็วกว่าแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ บางโครงการดำเนินการรวมวิธีจัดหาแล้วเสร็จแต่เงินจัดสรรไม่เพียงพอในการก่อหนี้ผูกพัน

3. การบริหารโครงการ

หลังจากที่ส่วนราชการดำเนินการรวมวิธีจัดหาแล้วเสร็จและลงนามก่อหนี้ผูกพันในสัญญาแล้ว กรณีเป็นการจัดซื้อเครื่องมือ อาวุธยุทโธปกรณ์ ผู้รับจ้างจะผลิตเครื่องมือ ๆ แล้วส่งมอบให้ส่วนราชการทดสอบ ก่อนตรวจรับและเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้รับจ้าง ในบางครั้งกระบวนการผลิตอาจจะมีปัญหาข้อขัดข้องจากสาเหตุหลาย ๆ ประการ อาจส่งผลให้ส่วนราชการตรวจรับและเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า ไม่ทันตามแผนการปฏิบัติงาน ๆ ในทำนองเดียวกัน กรณีการจัดจ้างก่อสร้างซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ การบริหารโครงการเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ เนื่องจากอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นในระหว่างดำเนินการทำให้ต้องขยายระยะเวลาในการดำเนินโครงการออกไป

4. การเบิกจ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้รับจ้างเป็นขั้นตอนทางธุรการที่จะจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้าง โดยส่วนราชการจะเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้รับจ้างผ่านทางระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (New GFMS Thai) ซึ่งก่อนการเบิกจ่ายกรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย จะต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ถูกต้อง รวมทั้งเป็นไปตามสัญญา และเอกสารแนบท้ายสัญญา การดำเนินการที่ผ่านมาบางครั้งส่วนราชการผู้เบิกจัดส่งเอกสาร หลักฐานประกอบการเบิกไม่ครบถ้วน จึงทำให้ใช้เวลาเพิ่มมากขึ้นในการเบิกจ่ายงบประมาณ

5. การติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ

กองบัญชาการกองทัพไทยให้ความสำคัญในการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ โดยได้ออกคำสั่งกองบัญชาการกองทัพไทย (เฉพาะ) ที่ 61/60 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองบัญชาการกองทัพไทย ลง 27 มกราคม 2560 ซึ่งยังมีผลใช้บังคับถึงปัจจุบัน โดยมี รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นประธาน ปลัดบัญชาทหาร เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

5.1 ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ให้ผลการเบิกจ่ายในภาพรวมของกองบัญชาการกองทัพไทย เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด

5.2 ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย โดยเฉพาะการดำเนินงาน/โครงการ ของกองบัญชาการกองทัพไทย ทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน จะต้องก่อหนี้ผูกพันและเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด เว้นกรณีมีเหตุจำเป็นที่ต้องกำหนดเป็นอย่างอื่น

5.3 ติดตามเร่งรัดการดำเนินงาน/โครงการ ของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีการขอขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงิน และขอเกินเงินไว้เบิกเหลือในปี ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

5.4 ดำเนินการตรวจสอบ งาน/โครงการ ของส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย กรณีที่มีปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง ในการดำเนินการ ณ ที่ตั้งของ งาน/โครงการ หรือที่ตั้งหน่วย ตามความจำเป็นและเหมาะสม

5.5 รายงานผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง รวมทั้งแนวทางแก้ไข ปัญหา ให้ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ทราบตามห้วงระยะเวลาที่เห็นสมควร

5.6 รายงานผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้อง ให้คณะกรรมการ ติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินภาครัฐทราบตามที่กำหนด

จากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ฯ จะพบว่าขอบเขตอำนาจหน้าที่ของการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ จะครอบคลุมปีงบประมาณปัจจุบันและปีงบประมาณที่ผ่านมาที่มีการขอขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงิน และขอเกินเงินไว้เบิกเหลือในปีที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ แต่ไม่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน/โครงการ ของปีงบประมาณหน้า

สรุป

การเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนงาน ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม และวงเงินในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายใต้กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ของทางราชการที่รองรับการเบิกจ่ายในแต่ละประเภทของงาน ทั้งนี้หากเป็นการจัดซื้อจัดจ้างก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนดที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 – 2565 รวมทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวงเงินที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในลักษณะโครงการ ซึ่งเป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูง สรุปปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ การบริหารโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณ และการติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ

บทที่ 4

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของ กองบัญชาการกองทัพไทย

การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของรัฐทั้งในส่วนที่จ่ายให้กับผู้มีสิทธิหรือจ่ายให้กับผู้ประกอบการ เป็นการเติมเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้เกิดการจ้างงาน สร้างสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เข้าสู่ตลาด กระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน และมีเงินทุนหมุนเวียนในระบบ ดังนั้นรัฐบาลในทุกยุคทุกสมัยจึงเร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยใช้มาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐเป็นเครื่องมือ ซึ่งจะกำหนดเป้าหมายในแต่ละปีงบประมาณแตกต่างกันออกไป โดยประเมินจากสถานะเศรษฐกิจและสถานการณ์ของประเทศในขณะนั้น

นอกเหนือจากที่หน่วยงานของรัฐจะปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนปฏิบัติราชการของหน่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด จะบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของหน่วยงานนั้นด้วย อย่างไรก็ตามการบรรลุเป้าหมายการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐถือเป็นความท้าทายของทุกหน่วยงาน ที่จะต้องอาศัยความเข้าใจ ความร่วมมือของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย 5 ปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) กองบัญชาการกองทัพไทยยังไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณ และ/หรือ ใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่ทางรัฐบาลกำหนดได้ทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณไปแล้ว และในบทนี้จะได้นำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณในแต่ละปัจจัย ดังนี้

การเตรียมความพร้อม

ตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี หน่วยงานของรัฐจะทราบวงเงินงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัติต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณเดือนเมษายน - พฤษภาคม ก่อนเริ่มปีงบประมาณและต้องชี้แจงแถลงป้องกันงบประมาณต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและคณะอนุกรรมการวิสามัญฯ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเมื่อชี้แจงคณะอนุกรรมการวิสามัญฯ เสร็จสิ้นแล้วจะทราบรายการและวงเงินที่แน่นอน ทั้งนี้ในแต่ละปีงบประมาณกรมบัญชีกลางจะมีหนังสือเวียนแจ้งหน่วยงานของรัฐเตรียมการจัดซื้อจัดจ้างก่อนเริ่มปีงบประมาณตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกำหนดแนวทางปฏิบัติว่าจะถือว่าหน่วยงานของรัฐได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ ข้อ 11 หมายความว่า เมื่อคณะอนุกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฯ รายหน่วยงานของรัฐ

และมีมติเป็นที่สิ้นสุดแล้วก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระที่ 2 ซึ่งโดยปกติกองบัญชาการกองทัพไทยจะเข้าชี้แจง ๆ ต่อ คณะอนุกรรมาธิการวิสามัญ ๆ ประมาณเดือนกรกฎาคม จึงสามารถดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างได้ก่อนเริ่มปีงบประมาณ 1-2 เดือน

การเตรียมความพร้อมในการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ เนื่องจากการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูง จะใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน/โครงการ ก่อนการเบิกจ่ายงบประมาณ ดังนั้นหากหน่วยงานของรัฐเริ่มดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างได้เร็วแล้ว จะสามารถทำสัญญาก่อนนี้ผูกพันและเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้รับจ้างได้เร็วขึ้น

การดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างของกองบัญชาการกองทัพไทยจำเป็นต้องมีรายละเอียดรายการครบกัณฑ์ สมบูรณ์ ทั้งในกรณีการจัดซื้อเครื่องมืออาวุธยุทโธปกรณ์ ครุภัณฑ์ หรือการจัดจ้างก่อสร้างปรับปรุงอาคารสถานที่ ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย จะต้องขออนุมัติแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง โดยจะต้องมีรายละเอียดรายการโดยสังเขปดังนี้

1. แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง งาน/โครงการ โดยระบุวิธีในการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้าง และผู้มีอำนาจลงนาม

2. การจัดทำแผนการดำเนินการตามห้วงระยะเวลา (Timeline)

3. หนังสืออนุมัติโครงการเริ่มใหม่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ/หรือการเปลี่ยนแปลงโครงการ (ถ้ามี)

4. บัญชีรายละเอียดความต้องการจัดหา

5. กรณีการจัดจ้างงานก่อสร้าง จะต้อง มีแบบรูปรายละเอียดและประมาณการ (แบบ ปร.4 ปร.5 และ ปร.6)

6. กรณีที่ไม่ใช่งานก่อสร้าง

6.1 คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ ซึ่งสามารถใช้จากบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานยุทโธปกรณ์กระทรวงกลาโหมจากคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานยุทโธปกรณ์กระทรวงกลาโหม หรือ คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ถาวรของกองบัญชาการกองทัพไทย

6.2 คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ชั่วคราว (กรณีที่ไม่ใช่คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ตามข้อ 6.1) และหนังสืออนุมัติให้ใช้คุณลักษณะเฉพาะชั่วคราว

6.3 ใบเสนอราคาและใบเสนอราคาเปรียบเทียบ

6.4 กรณีจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Department Chief Information Officer : DCIO) ของกองบัญชาการกองทัพไทย หรือผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Department Chief Information Officer : DCIO) ของกระทรวงกลาโหม แล้วแต่กรณี

การเตรียมความพร้อมในรายละเอียดก่อนการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างจำเป็นต้องดำเนินการโดยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องไม่ว่าจะเป็นการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ชั่วคราว การกำหนดราคากลางสิ่งอุปกรณ์ บางขั้นตอนใช้ระยะเวลาในการดำเนินการขอความเห็นชอบผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Department Chief Information Officer : DCIO) ของกองบัญชาการกองทัพไทย กรณีจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบการขอความเห็นชอบความเหมาะสมของราคาจากสำนักงบประมาณ กรณีเป็นโครงการผูกพันข้ามปีงบประมาณ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน/โครงการ ควรจะต้องดำเนินการโดยเร็วตั้งแต่เมื่อกองบัญชาการกองทัพไทยทราบ ว่า งาน/โครงการ ดังกล่าวบรรจุอยู่ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี

การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ

ตามที่กล่าวไปแล้วว่าสำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรให้กับหน่วยงานของรัฐในวงเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณหรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนด ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำนักงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติเงินจัดสรรให้กับส่วนราชการ สรุปดังนี้

1. งบประมาณรายจ่ายในลักษณะงบลงทุน ไม่ว่าจะเบิกจ่ายในงบรายจ่ายใดจัดสรรให้ตามความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันภายในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2
2. งบประมาณรายจ่ายนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายในลักษณะงบลงทุนตาม 1. จัดสรรให้ตามความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพัน ในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงานตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

กรณีหน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องขอรับอนุมัติเงินจัดสรรเกินกว่าที่กำหนดใน 1. และ 2. ให้ยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ โดยต้องแสดงความพร้อมในการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันเพื่อประกอบการพิจารณาเป็นกรณีไป

ส่วนราชการจะสามารถก่อนนี้ผูกพันในการดำเนินงาน/โครงการได้ ต้องรับการอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงบประมาณก่อน สำหรับงบประมาณรายจ่ายในลักษณะงบลงทุน สำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรตามความจำเป็นที่ต้องใช้ในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ อย่างไรก็ตาม งบประมาณรายจ่ายนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายในลักษณะงบลงทุน สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรตามความจำเป็นที่ต้องใช้ในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงาน

กรณีนี้ แม้ว่าสำนักงบประมาณจะผ่อนผันให้ส่วนราชการที่มีความจำเป็นสามารถขอรับอนุมัติเงินจัดสรรเกินกว่าที่กำหนด โดยยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อสำนักงบประมาณ โดยต้อง

แสดงความพร้อมในการใช้จ่ายหรือก่อกำหนดผู้ผูกพันเพื่อประกอบการพิจารณาเป็นกรณีไป แต่จะเป็นการเพิ่มภาระงานของส่วนราชการและสำนักงบประมาณมากขึ้น ทั้งนี้หากสำนักงบประมาณสามารถอนุมัติเงินจัดสรรให้ตามความจำเป็นของส่วนราชการ โดยที่ไม่ต้องกำหนดสัดส่วนของวงเงินจัดสรรส่วนราชการ จะสามารถก่อกำหนดผู้ผูกพันได้เร็วขึ้น เบิกจ่ายงบประมาณได้มากขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของส่วนราชการ

การบริหารโครงการ

เมื่อส่วนราชการได้ทำสัญญาผูกพันกับผู้รับจ้างไม่ว่าจะเป็นการจัดซื้อเครื่องมือ อวุธยุทโธปกรณ์ ครุภัณฑ์ หรือการจัดจ้างก่อสร้างซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ แล้ว ในระหว่างการดำเนินการตามสัญญา อาจเกิดปัญหาข้อขัดข้อง เช่น การเปลี่ยนรุ่นอุปกรณ์หรือชิ้นส่วน เนื่องจากมีการยกเลิกการผลิต การขออนุญาตในการส่งออกและนำเข้าสำหรับการจัดซื้อจากต่างประเทศ ความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่ให้กับผู้รับจ้าง ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง (การรื้อถอน จำหน่าย อาคารและสิ่งปลูกสร้าง และการขายซากวัสดุ ฯ) ที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน ค่าขนย้ายดินที่เหลือจากการก่อสร้าง ฯลฯ)

แม้ว่าส่วนราชการจะไม่สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินการตามสัญญา เนื่องจากไม่สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ แต่เมื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง (ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยที่เป็นหน่วยรับประโยชน์หรือคณะกรรมการตรวจรับ หรือผู้ควบคุมงาน ฯลฯ) ได้รับทราบปัญหาแล้วจะต้องเร่งหารือกับผู้รับจ้างในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายใต้กฎ ระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องโดยเร็วเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อแผนการดำเนินการตามห้วงระยะเวลา (Timeline)

การเบิกจ่ายงบประมาณ

การเบิกจ่ายงบประมาณให้ผู้รับจ้างถือว่าเป็นขั้นตอนปกติในการปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการ ปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากความไม่รอบคอบ หรือความรีบเร่งของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการผู้เบิกหรือการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่าย หรือบางครั้งอาจเกิดจากการเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง หลักเกณฑ์หรือแนวทางในการดำเนินการ

ในปัจจุบันกรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ได้จัดทำบัญชีรายการ (Check List) ของเอกสารประกอบฎีกาเพื่อให้ส่วนราชการผู้เบิก ตรวจสอบความครบถ้วนก่อนส่งฎีกาเบิกเงินอยู่แล้ว แต่การส่งเอกสารประกอบบางรายการอาจจะยังไม่ถูกต้องบางครั้งล่าช้า แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในเรื่องนี้ กรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ควรจัดการอบรมชี้แจงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบของทุกส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยทุกปีงบประมาณ รวมทั้งให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทย มอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานทดแทนกันได้ และกำหนดขั้นตอนพร้อมระยะเวลาในการส่งฎีกาเบิกเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน

การติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ กองบัญชาการกองทัพไทยที่ผ่านมาจะประชุมร่วมกับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยทุก ๆ วงรอบ 2 เดือน เพื่อติดตามเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งรับทราบปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงาน/โครงการ และร่วมพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหานั้น นอกจากนี้ในระหว่างวงรอบการประชุม คณะกรรมการติดตามเร่งรัด ฯ ปลัดบัญชาทหาร ในฐานะกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการติดตามเร่งรัด ฯ จะประชุมร่วมกับส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยที่มีปัญหาข้อขัดข้อง เพื่อร่วมหารือและหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นเบื้องต้น อย่างไรก็ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัด ฯ จะติดตามเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ครอบคลุมปีงบประมาณปัจจุบันและปีงบประมาณที่ผ่านมา ซึ่งหากเพิ่มอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบความพร้อมในการดำเนินงาน/โครงการ ในปีงบประมาณหน้าด้วยจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยมากยิ่งขึ้น

สรุป

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณ และ/หรือ การใช้จ่ายงบประมาณ ตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่าย และการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ จะเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลและบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ เริ่มจากส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยต้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินกรรวิธีจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ทราบว่าจะดำเนินงาน/โครงการ บรรลุอยู่ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เร่งรัดก่อนนี้ผู้กพันในสัญญาบริหารโครงการตามแผนการดำเนินการตามห้วงระยะเวลา (Timeline) และแก้ไขปัญหานั้นที่อาจจะเกิดขึ้นโดยเร็ว ทั้งนี้ควรจัดการอบรมชี้แจงผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายงบประมาณ สร้างเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานทดแทนกันได้ รวมทั้งควรเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัด ฯ ให้ครอบคลุมการดำเนินงาน/โครงการ ในปีงบประมาณหน้าด้วย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

รัฐบาลได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐทุกปีงบประมาณ เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้กับผู้มีสิทธิหรือผู้รับจ้างเป็นการเติมเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการจ้างงาน มีเงินทุนหมุนเวียนสนับสนุนการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจของประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทยในฐานะหน่วยงานของรัฐบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามกฎหมายงบประมาณ นโยบาย และแผนต่าง ๆ ภายใต้กฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ของทางราชการที่รองรับการเบิกจ่ายแต่ละประเภท

จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 – 2565 และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้อง พบว่าผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 – 2565 ยังไม่ถึงเป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐทั้งหมด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ประกอบด้วย 5 ประเด็น พร้อมนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ ๆ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม

การดำเนินกรรมวิธีจัดซื้อจัดจ้างรายการที่มีวงเงินสูงมีรายละเอียดในการดำเนินการมาก ใช้ระยะเวลาในการดำเนินกรรมวิธีจัดหาและการดำเนินงาน/โครงการ ซึ่งหากกองบัญชาการกองทัพไทย ก่อหนี้ผูกพันล่าช้า จะทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันภายในปีงบประมาณ ดังนั้น ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยควรจะต้องจัดทำรายละเอียดเพื่อเตรียมการสำหรับการดำเนินกรรมวิธีจัดซื้อจัดจ้างแต่เนิ่น ตั้งแต่ทราบว่า งาน/โครงการ ดังกล่าว บรรจุอยู่ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

2. การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้แบ่งการอนุมัติเงินจัดสรรให้กับกองบัญชาการกองทัพไทย จำนวน 2 งวด ในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 – 2563 และจำนวน 3 งวด ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 – 2565 รวมทั้งกำหนดสัดส่วนของวงเงินจัดสรรของงบประมาณรายจ่ายนอกเหนือจากงบลงทุนไม่เกินร้อยละห้าสิบส่งผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งหากสำนักงบประมาณสามารถอนุมัติเงินจัดสรรให้ตามความจำเป็น กองบัญชาการกองทัพไทย จะสามารถผูกพันงบประมาณได้เร็วขึ้น และเบิกจ่ายงบประมาณได้มากขึ้น

3. การบริหารโครงการ

การดำเนินงาน/โครงการ อาจเกิดปัญหาข้อขัดข้องในระหว่างการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นการจัดซื้อเครื่องมือ อากาศยานโทรปกรณ์ หรือการจัดจ้างก่อสร้างซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ เมื่อเกิดปัญหาข้อขัดข้องขึ้นต้องเร่งหารือกับผู้รับจ้างในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายใต้กฎ ระเบียบของทางราชการโดยเร็ว เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อแผนการดำเนินการตามหัวงระยะเวลา (Timeline)

4. การเบิกจ่ายงบประมาณ

การเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้รับจ้างเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องตรวจสอบเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ประกอบฎีกาการเบิกจ่าย ซึ่งในบางครั้งส่วนราชการผู้เบิกจัดส่งเอกสาร หลักฐานไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง จึงทำให้เสียเวลาในการจัดส่งเพิ่มเติม ในประเด็นนี้ กรมการเงินทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ควรจัดการอบรมชี้แจงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบของทุกส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยทุกปีงบประมาณ รวมทั้งให้ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานทดแทนกันได้ และกำหนดขั้นตอนพร้อมระยะเวลาในการส่งฎีกาการเบิกเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5. การติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ

กองบัญชาการกองทัพไทยได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีแต่ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณจะครอบคลุมปีงบประมาณปัจจุบันและปีงบประมาณผ่านมามีการขอขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงินและขอเงินไว้เบิกเหลือมปีที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ หากเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัด ฯ ให้ตรวจสอบความพร้อมในการดำเนินงาน/โครงการ ของปีงบประมาณหน้าด้วยจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

กองบัญชาการกองทัพไทยในฐานะที่เป็นหนึ่งในหน่วยงานของรัฐ จะต้องบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามกฎหมายงบประมาณ กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ของทางราชการที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องให้ความสำคัญต่อเป้าหมายตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ซึ่งจะสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เห็นควรนำเสนอสำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรให้ส่วนราชการงวดเดียวตามวงเงินในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เว้นรายการที่กองบัญชาการกองทัพไทยจะต้องขอตกลงความเหมาะสมของราคา หรือกรณีที่อนุมัติเงินจัดสรรเป็นงวดควรอนุมัติเงินจัดสรรให้ตามความจำเป็นของส่วนราชการ โดยไม่ต้องกำหนดสัดส่วนของวงเงินจัดสรร

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เห็นควรเพิ่มขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้ครอบคลุมการตรวจสอบความพร้อมในการดำเนินงาน/โครงการ ในปีงบประมาณหน้า

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป เห็นควรให้มีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องการบริหารโครงการขนาดใหญ่ของกองบัญชาการกองทัพไทย ในประเด็นปัญหาข้อขัดข้องและ

แนวทางแก้ไข สำหรับใช้เป็นกรณีศึกษาในการแก้ไขปัญหาในอนาคต เพื่อให้การบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชน

บรรณานุกรม

กฎหมาย

- “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ส่วนราชการกองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2552”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 126 ตอนที่ 19 ก, 30 มีนาคม 2552, หน้า 10 - 15.
- “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่ 24 ก, 24 กุมภาพันธ์ 2560, หน้า 13 - 54
- “พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่ 26 ก, 1 กุมภาพันธ์ 2551, หน้า 35 - 50.
- “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 92 ก, 11 พฤศจิกายน 2561, หน้า 1 - 18.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, 6 เมษายน 2560, หน้า 1 - 90

เอกสารไม่ตีพิมพ์

- กลาโหม, กระทรวง. “คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 265/65 เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของ กระทรวงกลาโหม”. ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2565.
- การคลัง, กระทรวง. “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560”. ระเบียบ, 23 สิงหาคม 2560.
- กองทัพไทย. “คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 256/65 เรื่อง การกำหนดอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างและการทำนิติกรรม ของ ผบ.ทสส. ในนาม ทท. หรือ บก.ทท.”. ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2565.
- กองบัญชาการกองทัพไทย. “คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 61/60 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัด การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ บก.ทท.”. ลงวันที่ 28 มกราคม 2560.
- กองบัญชาการกองทัพไทย. “คำสั่ง (เฉพาะ) ที่ 753/61 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสรรงบประมาณ คณะอนุกรรมการจัดสรรงบประมาณ และคณะทำงานตรวจสอบความต้องกรงบประมาณของ บก.ทท.”. ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2561.
- งบประมาณ, สำนัก. “คู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567”. ธันวาคม 2565.
- งบประมาณ, สำนัก. “ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562”. ระเบียบ, 31 กรกฎาคม 2562.
- งบประมาณ, สำนัก. “หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0702/ว 180 เรื่อง การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566”. 5 กันยายน 2565.
- ปลัดบัญชีทหาร, สำนักงาน. “หนังสือด่วนที่สุด ที่ กท 0308/3025 เรื่อง ขออนุมัติแนวทางการบริหาร งบประมาณของ บก.ทท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564”. 5 พฤศจิกายน 2563.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนัก. “หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 427 เรื่อง ผลการประชุม คณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ครั้งที่ 3/2565”. 28 กันยายน 2565.

ส่งกำลังบำรุงทหาร, กรม. “หนังสือด่วนมาก ที่ กห 0305/53 เรื่อง ขออนุมัตินโยบาย ผบ.ทสส. ด้านส่งกำลังบำรุงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและแนวทางการดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างของ บก.ทท. พ.ศ.2566”. 11 มกราคม 2566.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พลตรี ชัชวาลย์ พยุวงค์
วัน เดือน ปีเกิด	16 มกราคม 2513
การศึกษา	- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (กองทัพบก) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า - ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา
ประวัติการทำงาน	- ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากร สำนักบริหารทรัพยากร สำนักงานปลัดบัญชาทหาร - ผู้อำนวยการกองงบประมาณ สำนักงานปลัดบัญชาทหาร - นายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำผู้บัญชาการทหารสูงสุด - ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในทหาร
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองปลัดบัญชาทหาร

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการ
กองทัพไทย

ผู้วิจัย พลตรี ชัชวาลย์ พยุวงค์

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 65

ตำแหน่ง รองปลัดบัญชาทหาร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งบประมาณคือเครื่องมือสำคัญของหน่วยงานของรัฐในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์และแผนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน (หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ส่วนราชการ (กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน) รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ องค์กรมหาชน ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด) หน่วยงานของรัฐจะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลผ่านกระบวนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แล้วนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อประกาศเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้หน่วยงานนำไปใช้จ่าย

กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ควบคุม อำนวยการ สั่งการ และกำกับดูแลการดำเนินงานของส่วนราชการในกองทัพไทย ในการเตรียมกำลัง การป้องกันราชอาณาจักร และการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหารตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ กองบัญชาการกองทัพไทยบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ภายใต้ระเบียบหลักเกณฑ์ของทางราชการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการปฏิบัติราชการของกองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงินงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

ในแต่ละปีงบประมาณ คณะรัฐมนตรีจะได้อำนาจการเร่งรัดการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐแตกต่างกันออกไปตามสถานการณ์ของประเทศและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานของรัฐ บางปีงบประมาณกำหนดมาตรการเร่งรัดเฉพาะการเบิกจ่ายงบประมาณหรือการใช้จ่ายงบประมาณ ในขณะที่บางปีงบประมาณกำหนดมาตรการเร่งรัดทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณ จากการดำเนินการ 5 ปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) กองบัญชาการกองทัพไทยยังไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณและ/หรือใช้จ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่ทางรัฐบาลกำหนดได้ทั้งหมด สรุปดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปเป้าหมายและผลการดำเนินงานในการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2565 ของกองบัญชาการกองทัพไทย จำแนกเป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

ปีงบประมาณ	ประเภทรายจ่าย	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน	
		เบิกจ่าย	ใช้จ่าย	เบิกจ่าย	ใช้จ่าย
พ.ศ.2561	รายจ่ายประจำ	98.36	-	89.31	97.67
	รายจ่ายลงทุน	88.00	-	88.25	99.91
	ภาพรวม	96.00	-	89.04	98.25
พ.ศ.2562	รายจ่ายประจำ	-	100.00	89.66	99.69
	รายจ่ายลงทุน	-	100.00	84.07	99.94
	ภาพรวม	-	100.00	88.29	99.75
พ.ศ.2563	รายจ่ายประจำ	-	100.00	90.08	98.96
	รายจ่ายลงทุน	-	100.00	80.65	99.64
	ภาพรวม	-	100.00	87.60	99.14
พ.ศ.2564	รายจ่ายประจำ	-	100.00	88.55	99.46
	รายจ่ายลงทุน	-	100.00	86.04	99.77
	ภาพรวม	-	100.00	87.90	99.54
พ.ศ.2565	รายจ่ายประจำ	98.00	100.00	96.19	99.98
	รายจ่ายลงทุน	75.00	100.00	85.77	99.97
	ภาพรวม	93.00	100.00	93.79	99.97

หมายเหตุ เบิกจ่าย หมายถึง งบประมาณรวมของส่วนราชการที่จ่ายให้กับส่วนราชการผู้เบิกหรือผู้มีสิทธิ หรือชำระค่าสินค้าหรือบริการให้กับผู้รับจ้าง

ใช้จ่าย หมายถึง งบประมาณของส่วนราชการที่ก่อหนี้ผูกพันแล้ว รวมกับงบประมาณที่จ่ายให้กับส่วนราชการผู้เบิกหรือผู้มีสิทธิ หรือชำระค่าสินค้า หรือบริการให้กับผู้รับจ้างไปแล้ว

งานวิจัยฉบับนี้ จะมุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจนถึงขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อที่จะเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
2. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ไม่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการสังกัดกระทรวงกลาโหมอื่น ๆ

2. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาภาพรวมของการเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณ และการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 5 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

เริ่มการศึกษาวิจัยตั้งแต่วันที่ 29 พฤศจิกายน 2565 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีในการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษาวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 เป็นการศึกษาเอกสาร (Document Study) ของการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยที่ผ่านมา ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณ

1.2 การศึกษาภาคสนาม (Field Study) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) จากผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องของกรมส่งกำลังบำรุงทหาร ซึ่งรับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวม กรมการเงินทหาร ซึ่งรับผิดชอบด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และสำนักงานปลัดบัญชาทหาร ซึ่งรับผิดชอบด้านงบประมาณและการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ซึ่งมีประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า ใช้รูปแบบการสัมภาษณ์ที่ไม่เป็นทางการ (Informal Interview) การพูดคุย การสนทนา ชักถามความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีผลกระทบจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วจะได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้อง ตามกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

3. การนำเสนอข้อมูล

สรุปผลการศึกษา โดยใช้รูปแบบการพรรณานำมาอธิบายเชื่อมโยงกับแนวคิดต่าง ๆ และนำเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ที่ได้จากการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กองบัญชาการกองทัพไทยบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามวงเงิน แผนงาน ผลผลิต/โครงการ และกิจกรรม ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สอดคล้องกับแผนในระดับต่าง ๆ โดยส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยจะได้รับอนุมัติเงินจัดสรรเพื่อนำไปใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กพันตามผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแนวทางการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทยที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้อนุมัติไว้

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายและการใช้จ่ายงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย ปีงบประมาณ พ.ศ.2561 - 2565 รวมทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แทนหน่วยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวงเงินที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในลักษณะโครงการ ซึ่งเป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูง สรุปปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายและใช้จ่ายงบประมาณ ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การอนุมัติเงินจัดสรรของสำนักงบประมาณ การบริหารโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณ และการติดตามและเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย เริ่มจากส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพไทยต้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินการวิธีจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ทราบว่าจะงาน/โครงการ บรรจุอยู่ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เร่งรัดก่อนนี้ผู้กพันในสัญญา บริหารโครงการตามแผนการดำเนินการตามห้วงระยะเวลา (Timeline) และแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นโดยเร็ว ทั้งนี้ควรจัดการอบรมชี้แจงผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายงบประมาณ สร้างเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานทดแทนกันได้ รวมทั้งควรเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัดฯ ให้ครอบคลุมการดำเนินงาน/โครงการในปีงบประมาณหน้าด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เห็นควรนำเสนอสำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรให้ส่วนราชการวงเดียวตามวงเงินในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เว้นรายการที่กองบัญชาการกองทัพไทยจะต้องขอตกลงความเหมาะสมของราคา หรือกรณีที่ย้อนอนุมัติเงินจัดสรรเป็นงวด ควรอนุมัติเงินจัดสรรให้ตามความจำเป็นของส่วนราชการ โดยไม่ต้องกำหนดสัดส่วนของวงเงินจัดสรร

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เห็นควรเพิ่มขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้ครอบคลุมการตรวจสอบความพร้อมในการดำเนินงาน/โครงการ ในปีงบประมาณหน้า

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป เห็นควรให้มีการศึกษาเพิ่มเติม เรื่องการบริหารโครงการขนาดใหญ่ของกองบัญชาการกองทัพไทย ในประเด็นปัญหาข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไข สำหรับใช้เป็นกรณีศึกษาในการแก้ไขปัญหาในอนาคต เพื่อให้การบริหารงบประมาณของกองบัญชาการกองทัพไทย เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน